

Karšta, tvanku.
Saulė teka 5:43, leidžiasi 8:11

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVII

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Penktadienis, Liepos-July 31 d., 1970 m.

Kaina 10c

179

TAILANDIJA GRASINA ISVEŽTI KAREIVIUS

NAUJI RAGINIMAI DIDINTI GAMYBĄ

Maskvos plano negalima neįvykdyti

Okup. Lietuvos gyventojai š. m. liepos mėn. pradžioje ir viduryje iš L. Brežnevo pranešimo Maskvoje, vėliau iš A. Sovieto nutarimo patyrė, kad priešingai Brežnevo teigimui liepos 2 d. jo pasakytose kalboje, Sovietų Sąjungos komunistų partijos kongresas neįvyks šiais metais, bet atidėtas kitų, 1971 m., kovo mėnesiui. Liepos 14 d. okup. Lietuva patyrė ir to kongreso darbotvarkę su Brežnevo ir Kosyginio pranešimais. Tai liudijo — nieko naujo Kremliuje, vadinasi pasilieka tie patys.

Tačiau kongreso, kuris pagal nusistovėjusią tvarką turėjo įvykti šiais metais, atidėjimas bent pusmečiui tebekelia kalbas bei spėjimus. Panašiai, kaip vakaruose esą sovietinio gyvenimo stebėtojai, lygiai ir Sovietų Sąjungos pavergtuose kraštuose gyvena iš buvusių pranešimų ir taip pat iš okup. Lietuvoje vykusių partinių pasitarimų eigos patyrė svarbią atidėjimo priežastį: sovietinis režimas turi ūkinių sunkumų, reikalingos pastangos juos nugaleti.

Zemės ūkio vystymas — visų uždavinys — pažymėjo partija Vilniuje ir "Tiesoje" (liepos 12) nurodė į Vilniuje liepos 10 d. komunistų partijos sukvietą pasitarimą. A. Sniečkus pasitarime išsamiai kalbėjo apie masinio plenumo nutarimus, kurių grandinėje "pagrindinis klausimas — toliau didinti grūdų gamybą". Čia, pasak Sniečkus, turi indėlį įnešti ir "Lietuvos žemės ūkio darbuotojai", kitais žodžiais — kolchozininkai, sovchozų tarnautojai. Okup. Lietuvai nustatytas 1971–1975 metams tvirtas valstybinių grūdų paruošimo planas — 160,000 tonų. Maža to — kiekvienas kolchozas ir sovchozas privalo ne tik įvykdyti planą, bet per penkmetį "parduoti" valstybei mažiausiai 35 proc. grūdų viršum plano padidintomis kainomis. "Plano negalima neįvykdyti" — būvę pabrėžta Maskvoje, priminė Sniečkus.

Kiti reikalavimai, liečiantys okup. Lietuvos kolchozininkus: žymiai geriau auginti technines kultūras (reikia daugiau cukrinių runkelių...), reikia didinti bendrąją bulvių, daržovių ir vaisių, gyvulininkystės produktų gamybą ir kt. Vilniuje pabrėžta: jau imamasi priemonių auginti antis, žąsis ir kalakutus. Dar nusiskusta, kad mažėja avių skaičius, o karvių bandą reikia stengtis gausinti, nes pastaraisiais metais ji didėjusi nepakankamai.

Visa tai liudija: okup. Lietuvos kolchozininkų laukia naujos pastangos, nauji lenktyniavimai, nauja propaganda skubėti, kelti gamybą, nes... Maskva reikalauja ir ji ne veltui juk atidėjo partijos plenumą...

Tie žmonės, skaitydami ar per radiją išgirdę apie naujus reikalavimus žemės ūkiui, tegalėtų pasiguosti nebent viena vilniskio pasitarimo užuomina, kažin kurio atstovo neįsivaikęs, tačiau būtent: reikalingos apgalvotos proporcijos, "siekiant visų pirma plėsti gamybą, kartu reikiamai apmokant kolūkiečių darbus". Tie žmonės, žinoma, paglavos, kad "visų pirma" reikalingas apmokėjimas, po to — gamybos plėtimas.

Kiekvienam atveju, jau dabar laukiama naujo partijos pareigūnų šaukimo bei įkyrių raginimų, nes juk ir pasitarime pabrėžta: "svarbiausias uždavinys — išaiškinti TSKP CK Ple-

IS VISO PASAULIO

COLOMBO. — Ceylo vyriausybė nutraukė diplomatinis ryšius su Izraeliu.

WASHINGTONAS. — Patirta, kad komunistinė Kinija, užsakydama Italijos Perlini bendrovėje 80 sunkvežimių, paprasčiausiai, kad tie sunkvežimiai turėtų General Motors statytus motorus ir jiems atsargines dalis. Visas užsakymas vertas 4,2 milijonus dolerių. Motorai kainuotų apie 400 tūkstančių dolerių. Amerikos vyriausybė davusi leidimą General Motors bendrovei pristatyti tuos motorus italų firmoms.

LONDONAS. — Kinija pranešė britų vyriausybei, kad greitai laiku bus paleistas suimtas už šnipinėjimą britų inžinierius George Watt, suimtas 1967 m. rudenį.

ROMA. — Vatikanas paskelbė, kad Popiežius netrukus paskelbs specialų laišką pasaulio jaunimui, įspėdamas nevartoti narkotikų.

WASHINGTONAS. — Armijos vadovybė paskelbė, kad Atlanto vandenynė, toli nuo Amerikos krantų, bus nuskandintos cementinės dėžės su nuodingomis "sarin" dujomis, kurias karo metu išrado vokiečių mokslininkai. Tos dujos veikia nervų sistemą. Vienas lašas tų chemikalų gali žmogų suparalyžuoti. Dujų pervežimui ir nuskandinimui griebiamasi visų atsargumo priemonių.

PARYŽIUS. — Prancūzijos žydų vadai patvirtino, kad Egiptas išleido 80 žydų iš kalėjimų ir išsiuntė juos į Prancūziją. Egipte liko apie 200 žydų.

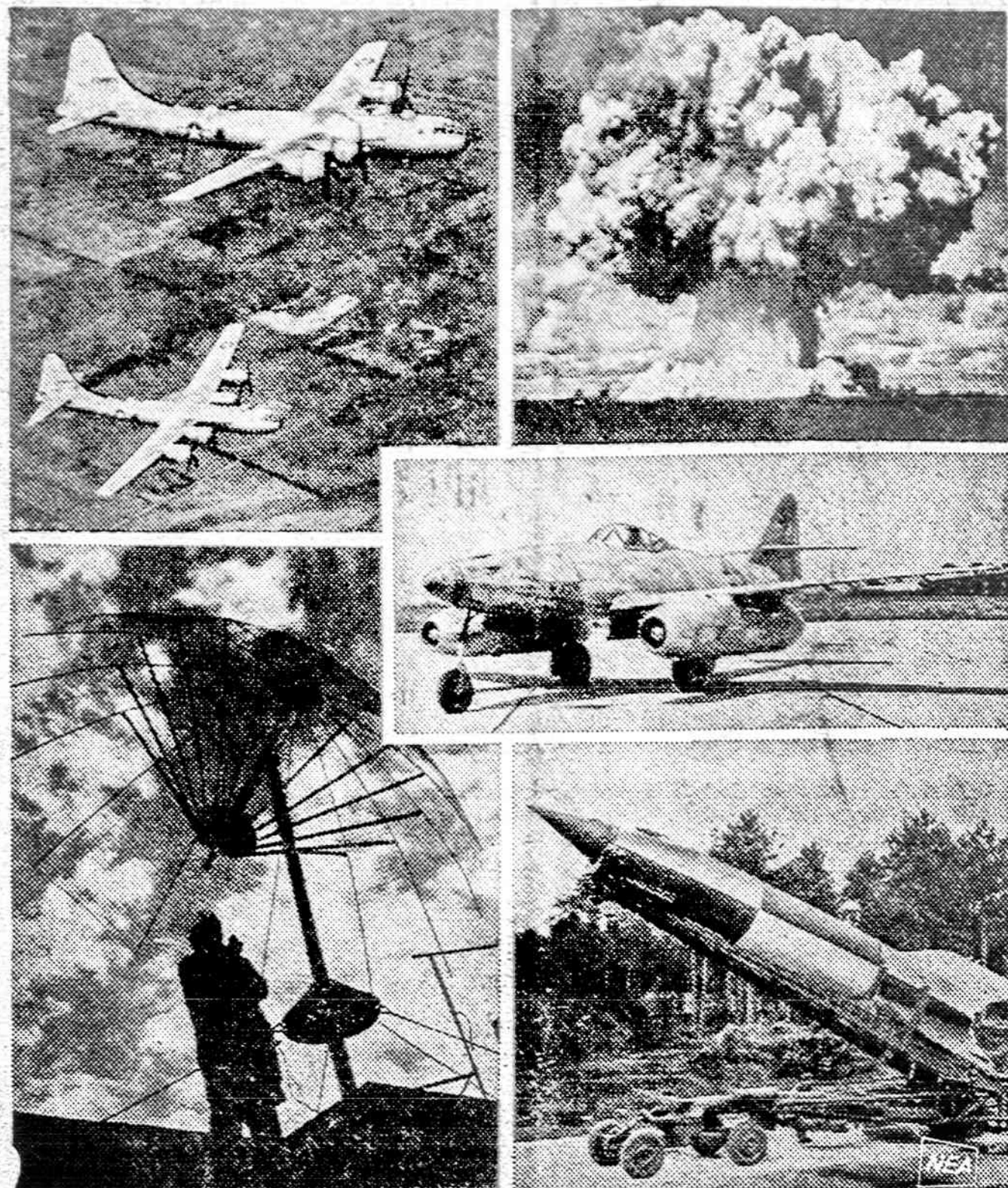
TAMSUL. — Taiwanio presbyterionų bažnyčia pasitraukė iš Pasaulinės Bažnyčių Tarybos, nes ji pradėjusi politikuoti ir palaikyti komunistinę Kiniją.

NEW DELHI. — Indijos premjerė Gandhi parlamente laimėjo pasitikėjimo klausimu balsavimą. Ji piktai atmetė opozicijos kaltinimus, jog ji norinti tapti Indijos diktatore, siekianti padaryti Indiją Sovietų Sąjungos satelitu.

WASHINGTONAS. — Amerikos darbo unių federacijos prezidentas George Meany ragino kongresą padidinti algos minimumą Amerikoje iki 2 dolerių valandą. Dabartinis minimumas yra 1,60 dol. per val.

LONDONAS. — Britanijoje mirė garsus muzikas, žinomas dirigentas Sir John Barbirolli. Nors jo tėvas buvo italas, motina — prancūzė, jis gimė Londono prieš 70 metų. Jaunystėje jis buvo žinomas Giovanni Batista Barbirolli vardu.

numo nutarimus kiekvienam respublikos darbo žmogui... Tie aiškinimai nebe naujiena, jų bus ne tik šiemet, bet ir kitais metais ir vėliau... (E)

Kiekviename kare yra išrandama naujų būdų žmėms žudyti. Pirmasis Pasaulinis karas davė pasauliui tankus, nuodingas dujas ir karo lėktuvus. Antrame buvo pastatyti didieji B-29 bombonešiai, atominė bomba, sprausminis lėktuvas, motoras, radaras ir raketos, kaip apsauga, dešinėje matoma vokiečių V-2.

IRAKAS PERVEDA SAVO KAREIVIUS JORDANE PARTIZANŲ VADOVYBEI

TEL AVIVAS. — Jordano vyriausybės padėtis pasunkėjo ir atsirado pavojus karaliui Husseinui, kuris, sekdamas Egipto prezidento Nasserio pavyzdžiu, sutiko skelbti Amerikos siūlomą karo paliaubas ir derėtis su Izraelio vyriausybe. Palestinos pabėgėliai, kurių Jordane yra labai daug, šį planą pasmerkė ir pradėjo planuoti, kaip sutrukdyti numatomas paliaubas. Prie palestiniečių prisidėjo Irako valdžia, kuri paskelbė, kad jos 10,000 kareivių, kurie stovi Jordane, bus perduoti Palestinos išlaisvinimo organizacijos vadovybei.

Izraelio žiniomis, partizanų vadai padidino veiklą Jordano ir Libano pasieniuose. Iš Libano atvykę teroristai padėjo bombas šiaurinėje Galilėjoje prie vieno vaikų bendrabučio. Bomba sprogo, bet nieko nesužeidė. Vienas partizanų buvo nušautas netoli Damijos tilto per Jordano upę. Prie Suezio kanalo įvykių stiprus artilerijos susišaudymas. Du Izraelitai buvo sužeisti. Gazos pakrastyje arabai su sprogdino elektros stulpą ir pabėgėlių stovykloje nutrūko elektros tiekimas.

I Kairą atvyko vienas iš Palestinos partizanų vadų pasitariti su prezidentu Nasseriu, tačiau šis pavedė savo informacijos ministeriui Yeykalui susitikti su palestiniečių Farouku Kadoumy. Jam bus paaiškinti Egipto tikslai priimančios Amerikos paliaubų planą.

Sakoma, kad Egiptas priėmė planą sovietų spaudžiamas. Jei tai tiesa, palestiniečiai arabai gali dar daugiau pasukti Kinijos komunistinio link. Nors Maskvos įtaka arabų žemėse yra didelė ir arabai daug yra iš sovietų gavę, komunistų partijos veikla arabų šalyse yra gerokai suvaržyta. Irako ir Sirijos marksistinės Baath valdančios partijos komuniste įžiūri sau konkurentą ir persekioja komunistų vadus. Spauda daug neršo apie komunistų persekiojimą, tačiau Bagdado komunistų laikraštis "Tarig El Chaab" neseniai paskelbė, kad valdžios saugumo

Daugiau pritaria Nixono politikai

PRINCETONAS. — Gallupo viešosios opinijos institutas paskelbė, kad visuomenės pasitikėjimas prezidentu Nixonu vėl padidėjo ir pasiekė aukščiausią lygį, nebuvusį per penkis mėnesius.

I klausimą, ar pritari, kaip prezidentas Nixonas eina savo pareigas, net 61 nuosimtis atsakė, kad pritaria, 28 nuosimčiai — nepritaria ir 11 nuosimčių neturi opinijos.

Idomu, kad didžiausią pritarimą nuosimti prezidentas gavo pietinėse valstijose, nors joje daug kas nepritaria jo mokyklai integravimo politikai. Pietuose 68 nuosimčiai patenkinti prezidento darbu. Vakarinėse valstijose tas nuosimtis siekia 63, Vidurio vakaruose — 58 ir rytuose — 57%.

Reikia priminti, kad pritariančių nuosimtis buvo mažiausias tuoj po Kambodijos žygio, kada prezidentui pritarė 53%.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Izraelis praneša, kad vakar prie Suezio kanalo buvo numušti 4 Egipto Mig lėktuvai.

♦ Amerikiečių bombonešiai numetė 1,000 tonų bombų ant komunistų pozicijų Mekong upės apylinkėse, į pietvakarius nuo Saigono.

♦ Statistikos biuras paskelbė, kad Amerikoje pirmą kartą daugiau žmonių gyvena priemiestuose, negu miestuose.

♦ Vakar taikos derybos Paryžiuje nedavė nieko naujo, jos tęsėsi tik pora valandų.

♦ Waukegane buvo persautas policijos vado padėjėjas, kuris nestreikavo. Spėjama, kad tai galėjo padaryti streikuojantis policininkas.

♦ Kongreso bankų komitetas atidengė skandalą miesto butų ir namų pardavinėjime skurdžiams. Už federalinės valdžios pinigų perkami prasti, daug įvertinami namai. Valdžios lėšomis pasinaudoja pinigų skolininkai, namų pirkėjai, namų įvertintojai.

♦ Jordano palestiniečiai partizanai suorganizavo dviejų valandų generalinį streiką, protestuodami prieš karo paliaubų pasiūlymą. Arabų tarpe įvyko skilimas — dvi partizanų grupės sutiko su paliaubomis.

♦ Irane žemės drebėjimas prie sovietų sienos užmušė 40 asmenų ir 70 sužeidė.

♦ Britanijos uostų darbininkų streikas jau kainavo valdžiai 700 milijonų dolerių.

♦ Bolivijoje prezidento sūnus dingo su lėktuvu komunistų partizanų valdomose srityse.

♦ Burma paskelbė, kad prie Kinijos sienos įvykusiame mūšyje su sukilėliais, žuvo 100 sukilėlių ir 60 buvo sužeisti.

SAN CLEMENTE. — Prezidentas Nixonas vizituos Meksiką rugpjūčio 20 ir 21 d.

SAIGONO GENEROLAS TRI ISPEIKĖ TAILANDIJOS KARIUS P. VIETNAME

SAIGONAS. — Amerikos karo jėgų Vietname vadovybė paskelbė, kad praėjusią savaitę žuvo 77 amerikiečiai ir 510 buvo sužeisti. Per paskutines keturias savaites žuvusių amerikiečių skaičius siekė 276, o tai yra mažiausias skaičius per paskutinius ketverius metus. Vietnamičiai praėjusią savaitę neteko 323 kareivių ir 769 buvo sužeisti. Komunistų žuvo 2,240. Vietname sumažėjo karo veiksmai ir tas atspindi žuvusiųjų ir sužeistų statistikoje.

Egiptas prispaudė partizanų grupes

KAIRAS. — Santykiai tarp Egipto vyriausybės ir arabų partizanų organizacijų visai pablogėjo. Egipto valdžia uždarė Kairė dvi radijo programas: "Palestinos Balsa" ir "Assifos Balsa". Vienai vadovavo Palestinos išlaisvinimo organizacijos, o kitai — "Al Fatah". Kairė sklinda gandai, kad saugumo policija suėmė kelis Palestinos organizacijų veikėjus.

Ši santykių pablogėjimą išaukė Amerikos taikos plano priėmimas Egipte. Partizanų vadai kaltina Egipto vyriausybę, kad ji kartu su paliaubų planu ir sutikimu derėtis, pripažįsta Izraelio vyriausybę ir Izraelio valstybę, ko palestiniečiai arabai bijo.

Egipto valdžios kontroliuojama spauda rašo apie Egipto pakeitimo karo aukas. Prezidentui Nasserui artimas žurnalistas Mussa Sabry krituoja tuos, kurie "daug kalba, bet mažai kovoja". Žodžiais Fantomų menui, spaudos konferencijomis teritorijų neišvaduoti, prieš ne-nuvarginti, — sako Sabry. Egiptas jau seniai neša didžiausią kovos našta, egiptiečių žuvo 15,000, Egiptas daugiausia išleidžia savo ribotų lėšų kovodamas prieš Izraelį. Egiptas pasirinko pats nešti atsakomybę ir nenori iš nieko padėkos, tačiau atmeta ir užgauliojimus, — sako Egipto laikraštis.

Tie žodžiai nukreipti į arabų partizanų vadus, kurių įnašas į karą labai nedidelis, tačiau reikalavimai ir noras kitiems diktuoti — labai dideli. Iki šiol Egiptas būdavo tarpininkas, kai susipykdavo palestiniečiai arabai su Libano ar Jordano vyriausybėmis. Dabar Egiptas greičiausiai neteks tos tarpininko pozicijos, nes palestiniečių organizacijos nusivylė Egipto vyriausybe.

Tie žodžiai nukreipti į arabų partizanų vadus, kurių įnašas į karą labai nedidelis, tačiau reikalavimai ir noras kitiems diktuoti — labai dideli. Iki šiol Egiptas būdavo tarpininkas, kai susipykdavo palestiniečiai arabai su Libano ar Jordano vyriausybėmis. Dabar Egiptas greičiausiai neteks tos tarpininko pozicijos, nes palestiniečių organizacijos nusivylė Egipto vyriausybe.

Pripažino žemės ūkio uniiją

DELANO. — Kalifornijoje žemės ūkio darbininkai pasirašė sutartį su vynuogių plantacijų savininkais, kurių jau apie 65 nuosimčiai pripažįsta darbininkų uniiją. Šis darbininkų laimėjimas atėjo po dešimtmečių kovos. Pirmą kartą žemės ūkio darbininkai gaus teises ir privilegijas, kurias pramonės darbininkai jau seniai turi.

Unijos vadas Cesar Chavez pareiškė, kad yra vilčių, jog ir likusieji vynuogių augintojai pasirašys sutartį. Dar nepasirašė Fresno apylinkės ūkių savininkai. Jiems pasirašius pasibaigs visoje Amerikoje organizuotas valgomųjų vynuogių boikotas.

Įvyko nesusipratimas tarp P. Vietnamo ir Tailandijos. Vienas vietnamičis generolas Do Cao Tri, kalbėdamas su "New York Times" korespondentu, labai prastai atsiliepė apie Tailandijos karių. Tailandija ne tik nenorinti prisidėti prie paramos Kambodijai, bet ir Vietname esą tailandiečių divizijos daliniai mažai prisideda prie Vietnamo gynybos. Tailandijai esą svarbu kuo daugiau iš Amerikos gauti pinigų.

Tailandijos spauda šį pasikalbėjimą ištiesai perspausdino. Užsienio reikalų ministeris pavedė Tailandijos ambasadoriui išsiaiškinti Saigone gen. Tri pareikimą.

Jau seniai Vietname apie Tailandijos kareivius pasakojami anekdotai. Tailandijos štabas skelbia, kad per ketverius metus Vietname žuvo 257 kareiviai, o jie komunistų nukovė 1,820. Tais skaičiais vietnamičiai netiki ir sako, kad tailandiečiai tik tada kovoja, kai reikia amerikiečių krautuose išpirti televizijų ar rekordavimo aparatus. Krautuvių eilėse tailandiečiai esą labai narsūs. Mažas būtų nuostolis, jei Tailandija išsivežtų savo 12,000 kareivių.

Vietnamičiai nelabai mėgsta ir korejiečių kareivių, nors jie komunistams yra padarę apie 32,000 nuostolių. Korejiečiai mažai težiūri, kas priešas, kas draugas ir esą žiaurūs kovos lauke. Nuo jų daug nukentė civiliai. Korejiečiai be to, mėgsta pasilikti Vietname dirbti amerikiečių sandėliuose ir statybose. Tuo jie atima duoną iš vietnamičių.

Šalia amerikiečių geriausia kariuomene laikoma Australijos. Iš 8,000 kareivių kovose žuvo jau 400 australiečių ir nukovė 2,800 komunistų.

Tragiškas galas sovietinėje knygoje

MASKVA. — Sovietų Sąjungoje vyksta įdomus ginčas dėl vienos knygos. Tai garsaus kirizų rašytojo Chingiz Aitmatovo novelė "Baltas laivas". Jos herojus, 7 metų berniukas, matydamas aplink save daug neteisybės, knygos pabaigoje šoka į upę ir nusižudo.

Šitoks tragiškas galas sukėlė daug protestų. Sovietų knygos turi pasibaigti "laimingai", sovietų literatūros herojai, paprastai žygiuoja kūrinių pabaigoje į saulėtą ir ramią "socialistinio gyvenimo ateitį".

Knygos autorius "Literaturnaja Gazieta" žurnale gina savo veikalo pabaigą, sakydamas, jog herojus buvo per silpnas kovoti prieš jį supančias blogybes ir, nenorėdamas jokių kompromisų dėl teisybės, jis geriau nusižudo. Autorius pareiškia viltį, kad skaitytojai iš to pasimokys neatsisakyti tiesos ir už ją kovoti.

SV. KAZIMIERO LIETUVIŲ KAPINIŲ SKLYPŲ SAVININKŲ DRAUGIJA Kviečia VISUS!

Linksmą P I K N I K A,

kuris įvyks šį SEKMADIENĮ, RUGPIŪČIO 2 DIENĄ BRUZGULIENES DARŽE, 8274 KEAN AVENUE, Willow Springs, Ill.

Jūsų laukia paslaugi užkandinė, atsigėrimų baras ir įspūdingi šokiai, kuriems gros neprilygstamas JONIKO Orkestras. Bendruomenės Komiteto Pirm. A. Regis padarys pranešimą visiems rūpimais reikalais.

Pradžią 12 val. iki vėlumos.

Draugijos Valdyba ir Parengimų Komisija

SPORTO ŽINIOS

Atletika, tenisas

Š. m. rugpiūčio 29-30 d. latvių naujame stadione — jaunimo stovykloje tarp Hamiltono ir Toronto įvyks pabaltiečių lengvosios atletikos pirmenybės vyrų, moterų ir jaunių klasėse. (Jaunių klasėje pabaltiečių lengvosios atletikos pirmenybės įvyks rugsėjo 11 d. Torontė; vykdys estai). Rugpiūčio 29-30 d. pabaltiečių pirmenybių metu iš atsiųstų rezultatų bus išvesti lietuvių pirmenybių rezultatai. Jei kurioje šakoje reikės, bus vykdomos atskiros rungtys atskirai išvesti lietuvių laimėjimams.

Š. m. rugpiūčio 29-30 d. Torontė bus vykdomas pabaltiečių atviras lauko teniso turnyras ir greta lietuvių lauko teniso pirmenybės visose klasėse.

Abiejų pirmenybių detalė informacija bus pranešta vėliau, gal 2-jų savaitių bėgyje.

Kviečiame visus sportininkus ruoštis ir dalyvauti šiose pirmenybėse. Centro Valdyba

Golfo pirmenybės

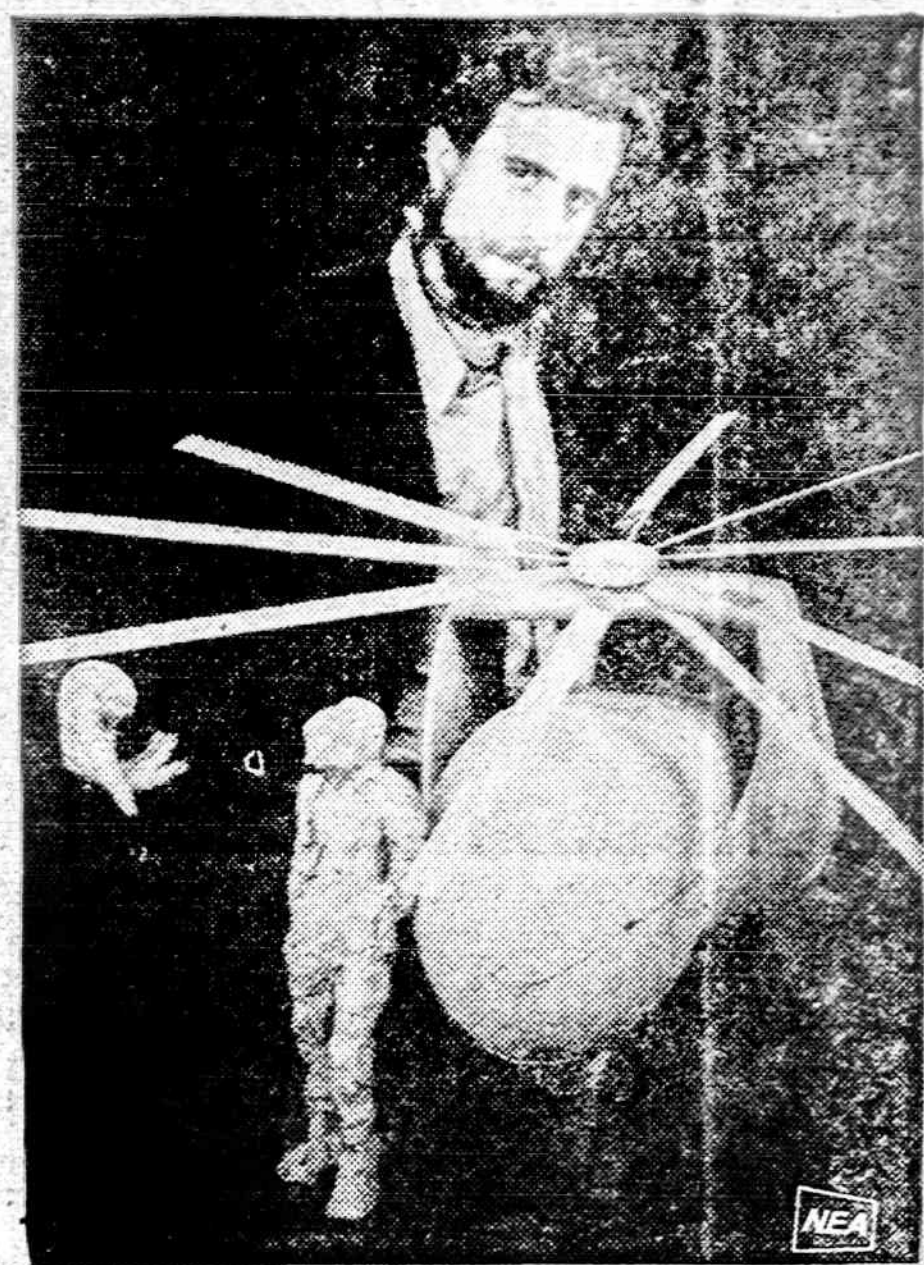
Š. m. ŠALFAS-gos golfo metinės pirmenybės įvyks rugsėjo mėn. 5-6 d. prie Toronto, Georgetown. Individualinių pirmenybių startas — rugsėjo 5 d., šeštadienį, 1 val. p. p. Komandinės varžybos — sekmadienį, 6 d. rugsėjo, 12 val.

Individualinės pirmenybės vyksta vyrų, jaunių (gimę ne vėliau 1950 m. rugsėjo mėn. 5 d.) ir jaunių klasėse (gimę ne vėliau 1956 m. rugsėjo mėn. 5 d.).

Tarpmiestinės varžybose gali dalyvauti visi, tačiau prieš varžybas kiekvienas miestas nominuoja 12 žaidėjų, iš kurių 8 geriausių rezultatai užsiskaitys varžybų laimėtojų išvesti.

Pirmenybėms dalyvių registracijos lapus, kuriuos jungiame su šiuo pranešimu, prašom klu-bas, golfo sekcijas ir pavienius asmenis, kurie dar nepriklausomai nors vienam, prisijungti ne vėliau š. m. rugpiūčio mėn. 22 d. varžybų organizacinio Komiteto Pirmininkui Herbertui Stepaiciui, 21 Cosmo Rd., Toronto 18, Ontario, Canada. Vieną kopiją prašome siųsti ŠALFAS-gos Golfo Komiteto pirmininkui Jonui Bariui, 4529 W. 64th Place, Chicago, Ill. 60629, USA. Eventualiai, jeigu būtų klausimų kas lietuvių varžybas, prašome rašyti Herbertui Stepaiciui, arba jam skambinti telefonu — 416-233-8396.

Dalyviai turi būti apsimokę ŠALFAS-gos 1970 m. nario mokestį. Nesumokėję galės tiktai atlikti vietoje, prieš pirmenybes, varžybiniame komitete. Varžybos registruotis vietoje ne vėliau 30 min. prieš startą.

Jaunas inžinerijos studentas Rod Dike sukonstruktavo mašiną, kuria atleidę žmogus galės skraidyti, važinėti sausuma ir plaukioti ant vandens. Šitokiame vežime bus galima ir gyventi.

Pirmenybių dalyviai ir jei būtų šeimos narių, galės naudotis golfo klubo baseinu, pirmimi ir kitais patogumais. Tas kainuos 50 centų.

Pirmenybių vyriausias teisėjas, ŠALFAS-gos Golfo Komiteto Pirmininkas Jonas Baris, pavaduotojas — varžybų organizacinio Komiteto Pirmininkas Herbertas Stepaicius.

Šeštadienį, po varžybų, Georgetown klubo patalpose įvyks bendra vakarienė, kurioje kviečiami visi dalyviai. Maisto kaina \$5 asmeniui.

Kviečiame visus šiose pirmenybėse dalyvauti. Kol kas Sąjungos golfo tarpmiestinės varžybose dalyvaudavo tik Čikaga, Detroitas ir Torontas. Tikimės šiais metais išvykti Kleveland, New Yorko ir kitas vietas. Centro Valdyba

Lietuvaitės pasižymėjo AAU varžybose

Š. m. liepos 1 d. Clevelande įvykusiose AAU "Olympic Development" lengvosios atletikos varžybose dalyvavo ir keletas LSK žaidėjų lengvaatlečių, kurios gana sėkmingai pasirodė.

Eglė Giedraitytė laimėjo pirmą vietą 50 yd. kliūtiniam bėgime.

Julija Staškūnaitė pasiekė pergalę, kartu pagerindama varžybų rekordą disko metime.

Tos pačios varžybose K. Vaivadaite laimėjo 3-čią vietą 50 yd. kliūt. bėgime ir K. Jankutė nusiviedė diską 87'-0" (3-čia vieta).

Varžybų pirmų 3-jų vietų laimėtojai buvo apdovanoti medaliais. Ši lietuvių sėkminga pasirodymą gražiai paminėjo Clevelando didžioji spauda.

Lake Erie AAU vadovybė jau painformavo, kad R. Čyvaitė, E. Giedraitytė ir J. Staškūnaitė yra įtrauktos į rinktinę ir bus siunčiamos į regionines varžybas.

R. Čyvaitė nušoko 18 pėdų

Š. m. liepos 16 d. Clevelande įvykusiose Cuyahoga County, Patrick Henry distrikto Junior Olympics kvalifikacinėse lengvosios atletikos varžybose, Rita Čyvaitė nušoko į tolį 18'-0" (5,485 m.) jau ketvirtą kartą šiais metais pagerindama Š. Amerikos lietuvių moterų ir mergaičių A ir B-kl. rekordą, kurį paskutinį kartą buvo pasiekusi liepos 10 d. Tose pačiose varžybose ji prabėgo 75 yd. per 9,2 sek. Abejose rungtyse ji

lengvai laimėjo pirmas vietas ir kvalifikavosi į finalines Cuyahoga County Junior Olympics varžybas, kurios įvyks liepos 31 d., James Rhodes H. S. stadione ir bus rodomos televizijoje, kanale WJW. Rita dalyvavo mergaičių 14-15 m. grupėje.

Tos pačios varžybose, kita žaidėta Ilona Čiuberkytė, laimėjo pirmą vietą 50 yd. bėgime. Ilona dalyvavo mergaičių 12-13 m. grupėje ir taipogi kvalifikavosi į finalines varžybas.

ROCKFORD, ILL.

SLA 77-tos kuopos piknikas

Maloniai kviečiame visus Rockfordo lietuvių atvykti rugpiūčio 9 d. į SLA 77-tos pikniką, kuris įvyks Lietuvių klubo parke. Užkandžiams bus kepti kiaušienės kepsniai su visais priedais ir prieskoniais. Aišku, netruks ir taurių gėrimų.

Šioje kaitroje namie sėdėti nemalonu, tad ir kviečiame visus atvykti į Lietuvių klubo parką, kur vyks piknikas. Didžiulių užuolų pavėsyje atsigausite, atsikvėpsite ir smagiai laiką praleiskite.

Mūsų kuopa tikrai yra užsitarnavusi visų paramos. Jai jau sukako 57 metai. Per tą laiką ji yra daug nuveikusi, daug kultūrinių darbų nudirbusi. Vietos lietuvių tarpe ji per ilgus metus pirmavo: daug surengė koncertų bei įvairiausių vaidinimų. Ir tai vis savo jėgomis. Ji turėjo suorganizuoti savo kvartetą, kuris susidėjo iš B. Šimaitienės, O. Sinkėvičienės, J. Bacevičiaus ir Jono Stružo. Tas kvartetas dainavo ir garsino kuopą per 35 metus. Kuopa atveju atvejais iš kitur kvietė programoms atlikti pasižymėjusius dainininkus iš kitur, įskaitant Miką Petrauską, Vanagačio Dzimdzi-Drindzi ir Stasio Šimkaus vadovaujamus dainininkus.

Jos pastangomis Rockfordą aplankė rašytoja Žemaitė, dr. Basanavičius, dr. Šliūpas, Martynas Yčas, Darius ir iGrėnas ir keli kiti.

Šiandien kuopa nebėra tiek pajėgi, nes jos eilės sumažėjo. Bet ir dabar ji stengiasi kiek pajėgdama veikti. Todėl ji tikisi iš rockfordiečių susilaukti paramos ir užtautos pagarbos. Reikia tikėtis, kad ji nebus apvilta.

Žvalgas

Biržų Gimnazijos minėjimo reikalai

Biržų gimnazijos 50 metų sukakties minėjimo rengimo komisija iš J. Jakubonio, K. Maciuiko, inž. H. Pavilionio, dr. D. Variakojytės — Frike'is ir P. Bružo, dalyvaujant Biržėnų klubo pirmininkui A. Matuzui, rinktini ir nuosirdžiai darbuojasi. Per didžiausius vasaros karščius, kada klubų ir šiaip organizacijų veikla apmiršta ir tenkinamasi išvykomis ar gegužinėmis, tai Biržų gimnazijai minėti komisija sparčiai veikia. Ji jau spėjo pranešti porą ilgokai trukusių, posėdžių ir įsipareigojusi atlikti techninius darbus.

Remiantis komisijos pasirašytais ir patvirtintais protokolais visų biržėnių ir jų prieši žiniai pranešama, kad Biržų gimnazijos 50 metų sukakties minėjimas įvyks 1970 m. spalio mėn. 3 d. (šeštadienis) Minėjimas prasidės 6:30 val. vakaro. Minėjimui vieta numatyta (jei dalyvių bus galima sutalpinti) Chicago Savings banko prezidentų salė, 6245 So. Western Ave.

Komisija gana detalai yra permačiusi ir apsvačiusi minėjimo programą. Kad minėjimas nebūtų nuobodus ir gyvai praeitų, tai oficialioji dalis, kuriai skirta apie valandą laiko sujungiamas su pobūviu

banketu. Oficialiai daliai prelegentai jau numatyti. Banketas bus pajavirintas menine programa. Nuo smulkesnių detalių išvardinimo kol kas susilaikoma, nes kas nors dar gali pasikartoti. Tai, kas pranešama, laikytina tikru dalyku.

Kvietimai į Biržų gimnazijos minėjimą — banketą jau atspausdinti. Kvietimų dalis platinimui buvo paskirstyta įvykusiame Biržėnų klubo piknike (p. Spaičio darže) š. m. birželio 28 d. Kvietimų įsigijimų reikalu prašom kreiptis pas Biržėnų klubo pirm. A. Matuzą, 8208 So. Washtenav Ave., Tel. 434-8236, ar pas J. Jakubonį, 6413 So. Sacramento Ave. Tel. HE 4-2610. Iki Biržų gimnazijos minėjimo nebedaug beturime laiko — porą mėnesių. Tad biržėčiai privalėtų sukrusti.

Biržų gimnazijos minėjimo rengimo komisija maloniai prašo visų biržėnių įsidėmėti minėjimo datą ir ją rezervuoti minėjimui. Taipgi prašo pasyviai nesilaikyti, bet vienokiu ar kitokiu būdu prisidėti prie minėjimo parengimo: konkrečiu darbu, kvietimų platinimu, propaganda ir straipsniais lietuvių spaudoje.

Iki šiol rašinių apie Biržų laiko sujungiamas su pobūviu

spaudoje mažai pasirodė. Šiam reikalui laikas jau pribrendęs. Biržų kraštas yra turtingas praeitimi ir yra dėkinga dirva plunksnos darbuotojams. Apie garbinguosius Biržus, apie jų didingą praeitį, apie jų grožį ir pažangumą, apie žymiuosius biržėčius medžiagos apšiai ne tik žurnalistams, bet ir literatams, poetams, menininkams, o taipgi ir visiems visuo menininkams. J. Kr.

Amerikijoje vėl atsirado moterų grupių, kurios kalba apie "moterų išlaisvinimą". Paveiksle matoma mergina St. Louis parko lagūnoje jau "išlaisvinta". Vyras išsilo, o ji išsilo.

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

Sekmadienį, rugpiūčio 16 dieną, BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

įvyks

NAUJIENU PIKNIKAS

BUS IDOMI PROGRAMA, GERA MUZIKA ŠOKIAMS, SKANUS MAISTAS IR LABAI GERI GĖRIMAI. VISĄ LAIKĄ GARSUSIS G. JONIKO ORKESTRAS GROS POLKAS, VALSUS IR PAČIUS MODERNIS-KIAUSIUS ŠOKIUS JAUNIEMS IR VYRESNIEMS. RUGPIŪČIO 16 D. VISI KVICEIAMI Į NAUJIENU PIKNIKĄ.

A. G. AUTO REBUILDERS

ČIA AUTOMOBILIAI IŠLYGINAMI IR NUDAŽOMI

Darbas atliekamas sąžiningai, gerai prityrusių specialistų. Kainos prieinamos. Darbo valandos nuo 8 val. ryto iki 5:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 12:30 val. p. p.

Savininkas lietuvis.

CHICAGOJE, 3518-24 West 63rd ST. TEL. 776-5888

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl.	\$5.00
2. Juozas Liudžius, RAŠTAI, 246 psl.	\$3.00
3. M. Zosienko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl.	\$2.00
4. Liudas Mikšys, IŠ ISTORIJOS UKANU ATEINA LIETUVA, 699 psl.	\$12.00
5. Juozas Kapackinskas, SIAUBINGOS DIENOS, 376 psl.	\$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl.	\$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl.	\$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katliškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl.	\$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl.	\$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, Jo gyvenimas ir darbai.	\$6.00
11. Adomas P. Jassas, BUK PALAIMINTASI	\$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštais viršeliais \$2.00, kietais \$4.00	\$2.00
13. Juozas Švaistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl.	\$2.00
14. Henrikas Raduskas, EILERASČIAI, 239 psl.	\$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIŲ KARALIEJĖ.	\$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION.	\$10.00
17. Petronėla Orintaitė, KA LAUMES LEMĖ, 236 psl.	\$3.00
18. Kipras Bielins, TERORŲ IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl.	\$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai.	\$4.00
20. Pranas Alšenas, MARTYNAS JANKUS, biografinė, 294 psl.	\$4.00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, lyrika, 152 psl.	\$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl.	\$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienų" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, šiuo adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Atostogos: Los Angeles-Las Vegas-Salt Lake City-Denver-Colorado Springs

(Sutrumpinti užrašai)

(Tęsinys)

Ir dar kas: gražuolės paleistos su nepasikuklintais gražiais bei pilniais parodymais tokių sudėstymų, kurie visuotinai laikomi gražiausiomis moterų vietelėmis. Lengvai juda rausvi jų kūneliai, švelniai linguoja jaunutės vietukės, tarsi pačio rojus viduryje vaikštinėtum. Ir jei prabėgs arčiau, pajusi gerų jų kvėpalų aromatą. Žvilgtelėjus į tave spindinčiomis akimis, net mėlynomis akimis klausdomos: argi aš negraži, argi tau nepatinka atostoginis pasižvalgymas, argi tavo žmona taip pašoka ir pasijudina lygiai prieš tave.

Nurausti ir vos beatgauni žadą.

O programa, pilna smulkesniųjų artistinių dalių, kaip geriausių akrobatų, neįtikėtinų magikų, pirmaeiliiu dainininkų, juokdaryų, gerų muzikų ir kt. eina, bėga be jokios pertraukėlės, vis gyva naujumu, neįtikėtinu, svaiguliu.

Las Vegas turi trijuose kazinoose labai geras naktines kabaretinio žanro programas, ir sunku ar neįmanoma pasakyti, kuri jų geriausia. Tie trys: "Stardus" su Lido, "Dunes" su Casino de Paris ir "Tropicana" su Folies Beržer. Kiekviena jų turi po apie 100 puikiausių moterų, pirmaeiliiu artistų, dideles scenas, puikiausius kostiumus. Nustebimui nebūs ribų. Vienur tau virš galvos praskris malūnsparnis, kitur scenon išbėgs žirgai, kitur prabėgs taškuotieji plėšrieji gyvuliai, kitur magikai "iš rankovės" ištrauks didžiulį tigrą, matysi "degančią" Romą su išproptėjusiais romėnais, stebėsi havajietiškus ar japoniškus šokių, juoksiesi iš "pabėgusių" kalinių Anglijoje, mikliapirščiai tau nuo rankos nejučiomis nusiims laikrodėlį (gausi atgal), pro romėniškus šarvus žiūrėsi gražias moterų vietas, Čikagos gengsteriai stebės besimaudančias gražuoles, ir t. t. ir t. t.

Kitų miestų ar valstybių geriausi naktiniai klubai su jų parinktomis programomis yra ne reikšmingas vernalėšius, lyginant su puikiu gėlių sodu. Ar paprastas kupstelis lyginant su nuostabi kalnu. Didžiųjų Las Vegas naktinių klubų pagrindinės programos sau lygių, ar net panašesnių, programų niekur kitur pasaulyje, berods, neturi. Tik neišmanėliai ar nematę minėtų "show" gali kalbėti: nak-

tinė kabaretų programa visur panaši. Atsakymas: nieko panašaus!

Vargu kitur Amerikoje gausi taip gerai, įvairiai ir pigiai palaikyti, kaip Las Vegas. Pusrutis su kiaušiniene, blynais, kava, bulkute ir kt. 49 ct. Puikiai pietūs apie pusantro dol., kai kitur už tolygius mokėtum apie penkis dol. Tik reikia paieškoti, ne visur tokius gausi. Skaniai, pigiai gausi "Silver Sliper" ir kt.

Seimoms su vaikais yra "Circus" kazino, kur atliekami geri akrobatiniai numeriai, pamatysi penkių metų berniuką (meksikietis) besivartantį ore ir daug kito. Yra ir patranka, iš kurios du kart per dieną išsuauna žmogų.

Las Vegas "strip" pilnas didžiulių kazino, kiekvienas kainuoja tam tikrą skaičių milijonų dol. Visur pilna "slot machinų", kur gali lašti po 5 c., 10 c., 25 c., dolerį ir net centą. Pilna rulečių, kauliukų stalių (kreps), kortavimo stalių, laimės ratų ir kt. Jų gausu ir Las Vegas miesto centre (downtown), bet tenai tokių puikių kazino, kaip stripe, nėra.

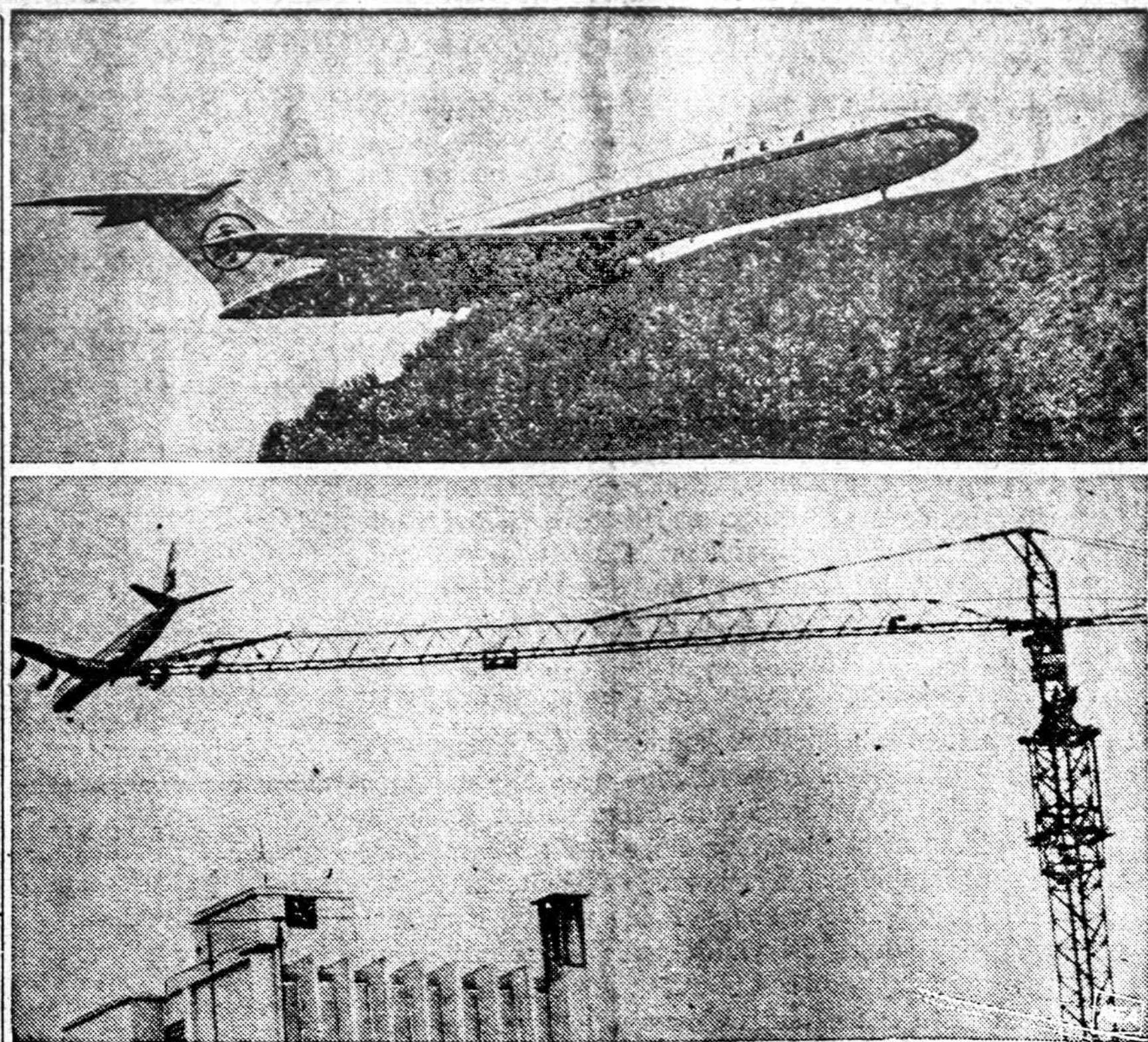
Visas Las Vegas — gambliaravimo, puikiausių naktinių programų miestas. Lengva pralošti, sunku išlošti. Betgi per tris dienas, viso labo, įskaitant nesėkmes, ant ruletės išlošiau apie 25 dol. Be mokesčių. Imki ir eiki kiti nori.

Salt Lake City

Iš Las Vegas, esančio Nevada valstijoje, busi nuvykome į Salt Lake City, esantį Utah valstijoje. Miestas turi apie 200,000 gyv., yra 4,390 pėdų aukštyje. Visame pasaulyje žinomas kaip mormonų centras.

Mormonai yra jų sutrumpintas vardas, žinomas plačiau už jų pilną vardą, kuris yra ilgas. Mormonų religija įsteigta 1830 m. Joseph Smith jr. Dabar turi skyrus visose eilėse pasaulio valstybių. Salt Lake City jų (mormonų) yra apie 40% visų gyventojų, Utah valstijoje apie 70% visų gyv. Nemaža jų yra kitose JAV valstijose, įskaitant Los Angeles, kur prie Santa Monica miestelio (Los Angeles priemiestis) yra pati didžiausia ir brangiausia maldykla iš visos Los Angeles, ir aukštybes iškilusi.

Mormonų religijos pagrindu yra šventraštis su visais jų šven-

Kranas ir sumanus fotografas, pasirinkdamas apgaulingą kampą, gali sukelti optines iliuzijas, kaip rodo viršuje du paveikslai. Viršutiniame — lėktuvas skrenda atokiai nuo kalno, tačiau atrodo, kad jis jau nusileidęs. Apačioje lėktuvas atrodo lyg prikabinas prie krano. Abu paveikslai daryti Libano, Beiruto aerodrome.

taisiais. Jie savo narius krikštija vandenyje. Jie iš savo pajamų 10% atiduoda savo bažnyčiai. Jų istorijos namuose, tarp kitų biblijų šventų asmenybių, yra ir Joseph Smith jr., kuriam pasirodęs Dievas nepaprastos šviesos pavidalu. Jo parengta biblija parduodama po 50 c. ir viešbutyje, kur buvome apistoję, ji gulėjo prie lovos ant staliuko. Ji išversta į keliasdešimt kalbų. Jų religinė istorija siekianti tūkstantį ar daugiau metų prieš Kristų, kada jie atradė Amerikos žemyną. JAV jie iš Rytinių valstijų vietinių gyventojų baltųjų buvo varomi vis toliau į vakarus, nes mormonai pripažino daugžmonystę. Ar dabar daugžmonystę praktikuoja — negalėčiau atsakyti, užklausus, jie išsisukinėja su atsakymu, sako to neleidžia JAV įstatymai, reikia atsiklausti jų bažnyčios ir pan. Į jų pagrindinę bažnyčią įleidžiami tik geri jų tikintysys, o tokių susidaro apie trečdalis iš visų mormonų.

Pirmas Utah gubernatorius buvo mormonas Brigham Young, kuris turėjo 16 žmonių ir 157 vaikus. Jo pastatytas namas, vadinamas Beehive House, telies priemiestis) yra pati didžiausia ir brangiausia maldykla iš visos Los Angeles, ir aukštybes iškilusi.

Mormonų religijos pagrindu yra šventraštis su visais jų šven-

taisiais. Jie savo narius krikštija vandenyje. Jie iš savo pajamų 10% atiduoda savo bažnyčiai. Jų istorijos namuose, tarp kitų biblijų šventų asmenybių, yra ir Joseph Smith jr., kuriam pasirodęs Dievas nepaprastos šviesos pavidalu. Jo parengta biblija parduodama po 50 c. ir viešbutyje, kur buvome apistoję, ji gulėjo prie lovos ant staliuko. Ji išversta į keliasdešimt kalbų. Jų religinė istorija siekianti tūkstantį ar daugiau metų prieš Kristų, kada jie atradė Amerikos žemyną. JAV jie iš Rytinių valstijų vietinių gyventojų baltųjų buvo varomi vis toliau į vakarus, nes mormonai pripažino daugžmonystę. Ar dabar daugžmonystę praktikuoja — negalėčiau atsakyti, užklausus, jie išsisukinėja su atsakymu, sako to neleidžia JAV įstatymai, reikia atsiklausti jų bažnyčios ir pan. Į jų pagrindinę bažnyčią įleidžiami tik geri jų tikintysys, o tokių susidaro apie trečdalis iš visų mormonų.

Pirmas Utah gubernatorius buvo mormonas Brigham Young, kuris turėjo 16 žmonių ir 157 vaikus. Jo pastatytas namas, vadinamas Beehive House, telies priemiestis) yra pati didžiausia ir brangiausia maldykla iš visos Los Angeles, ir aukštybes iškilusi.

Mormonų religijos pagrindu yra šventraštis su visais jų šven-

taisiais. Jie savo narius krikštija vandenyje. Jie iš savo pajamų 10% atiduoda savo bažnyčiai. Jų istorijos namuose, tarp kitų biblijų šventų asmenybių, yra ir Joseph Smith jr., kuriam pasirodęs Dievas nepaprastos šviesos pavidalu. Jo parengta biblija parduodama po 50 c. ir viešbutyje, kur buvome apistoję, ji gulėjo prie lovos ant staliuko. Ji išversta į keliasdešimt kalbų. Jų religinė istorija siekianti tūkstantį ar daugiau metų prieš Kristų, kada jie atradė Amerikos žemyną. JAV jie iš Rytinių valstijų vietinių gyventojų baltųjų buvo varomi vis toliau į vakarus, nes mormonai pripažino daugžmonystę. Ar dabar daugžmonystę praktikuoja — negalėčiau atsakyti, užklausus, jie išsisukinėja su atsakymu, sako to neleidžia JAV įstatymai, reikia atsiklausti jų bažnyčios ir pan. Į jų pagrindinę bažnyčią įleidžiami tik geri jų tikintysys, o tokių susidaro apie trečdalis iš visų mormonų.

Pirmas Utah gubernatorius buvo mormonas Brigham Young, kuris turėjo 16 žmonių ir 157 vaikus. Jo pastatytas namas, vadinamas Beehive House, telies priemiestis) yra pati didžiausia ir brangiausia maldykla iš visos Los Angeles, ir aukštybes iškilusi.

Mormonų religijos pagrindu yra šventraštis su visais jų šven-

taisiais. Jie savo narius krikštija vandenyje. Jie iš savo pajamų 10% atiduoda savo bažnyčiai. Jų istorijos namuose, tarp kitų biblijų šventų asmenybių, yra ir Joseph Smith jr., kuriam pasirodęs Dievas nepaprastos šviesos pavidalu. Jo parengta biblija parduodama po 50 c. ir viešbutyje, kur buvome apistoję, ji gulėjo prie lovos ant staliuko. Ji išversta į keliasdešimt kalbų. Jų religinė istorija siekianti tūkstantį ar daugiau metų prieš Kristų, kada jie atradė Amerikos žemyną. JAV jie iš Rytinių valstijų vietinių gyventojų baltųjų buvo varomi vis toliau į vakarus, nes mormonai pripažino daugžmonystę. Ar dabar daugžmonystę praktikuoja — negalėčiau atsakyti, užklausus, jie išsisukinėja su atsakymu, sako to neleidžia JAV įstatymai, reikia atsiklausti jų bažnyčios ir pan. Į jų pagrindinę bažnyčią įleidžiami tik geri jų tikintysys, o tokių susidaro apie trečdalis iš visų mormonų.

Mormonų religijos pagrindu yra šventraštis su visais jų šven-

taisiais. Jie savo narius krikštija vandenyje. Jie iš savo pajamų 10% atiduoda savo bažnyčiai. Jų istorijos namuose, tarp kitų biblijų šventų asmenybių, yra ir Joseph Smith jr., kuriam pasirodęs Dievas nepaprastos šviesos pavidalu. Jo parengta biblija parduodama po 50 c. ir viešbutyje, kur buvome apistoję, ji gulėjo prie lovos ant staliuko. Ji išversta į keliasdešimt kalbų. Jų religinė istorija siekianti tūkstantį ar daugiau metų prieš Kristų, kada jie atradė Amerikos žemyną. JAV jie iš Rytinių valstijų vietinių gyventojų baltųjų buvo varomi vis toliau į vakarus, nes mormonai pripažino daugžmonystę. Ar dabar daugžmonystę praktikuoja — negalėčiau atsakyti, užklausus, jie išsisukinėja su atsakymu, sako to neleidžia JAV įstatymai, reikia atsiklausti jų bažnyčios ir pan. Į jų pagrindinę bažnyčią įleidžiami tik geri jų tikintysys, o tokių susidaro apie trečdalis iš visų mormonų.

Pirmas Utah gubernatorius buvo mormonas Brigham Young, kuris turėjo 16 žmonių ir 157 vaikus. Jo pastatytas namas, vadinamas Beehive House, telies priemiestis) yra pati didžiausia ir brangiausia maldykla iš visos Los Angeles, ir aukštybes iškilusi.

Mormonų religijos pagrindu yra šventraštis su visais jų šven-

taisiais. Jie savo narius krikštija vandenyje. Jie iš savo pajamų 10% atiduoda savo bažnyčiai. Jų istorijos namuose, tarp kitų biblijų šventų asmenybių, yra ir Joseph Smith jr., kuriam pasirodęs Dievas nepaprastos šviesos pavidalu. Jo parengta biblija parduodama po 50 c. ir viešbutyje, kur buvome apistoję, ji gulėjo prie lovos ant staliuko. Ji išversta į keliasdešimt kalbų. Jų religinė istorija siekianti tūkstantį ar daugiau metų prieš Kristų, kada jie atradė Amerikos žemyną. JAV jie iš Rytinių valstijų vietinių gyventojų baltųjų buvo varomi vis toliau į vakarus, nes mormonai pripažino daugžmonystę. Ar dabar daugžmonystę praktikuoja — negalėčiau atsakyti, užklausus, jie išsisukinėja su atsakymu, sako to neleidžia JAV įstatymai, reikia atsiklausti jų bažnyčios ir pan. Į jų pagrindinę bažnyčią įleidžiami tik geri jų tikintysys, o tokių susidaro apie trečdalis iš visų mormonų.

Pirmas Utah gubernatorius buvo mormonas Brigham Young, kuris turėjo 16 žmonių ir 157 vaikus. Jo pastatytas namas, vadinamas Beehive House, telies priemiestis) yra pati didžiausia ir brangiausia maldykla iš visos Los Angeles, ir aukštybes iškilusi.

Mormonų religijos pagrindu yra šventraštis su visais jų šven-

taisiais. Jie savo narius krikštija vandenyje. Jie iš savo pajamų 10% atiduoda savo bažnyčiai. Jų istorijos namuose, tarp kitų biblijų šventų asmenybių, yra ir Joseph Smith jr., kuriam pasirodęs Dievas nepaprastos šviesos pavidalu. Jo parengta biblija parduodama po 50 c. ir viešbutyje, kur buvome apistoję, ji gulėjo prie lovos ant staliuko. Ji išversta į keliasdešimt kalbų. Jų religinė istorija siekianti tūkstantį ar daugiau metų prieš Kristų, kada jie atradė Amerikos žemyną. JAV jie iš Rytinių valstijų vietinių gyventojų baltųjų buvo varomi vis toliau į vakarus, nes mormonai pripažino daugžmonystę. Ar dabar daugžmonystę praktikuoja — negalėčiau atsakyti, užklausus, jie išsisukinėja su atsakymu, sako to neleidžia JAV įstatymai, reikia atsiklausti jų bažnyčios ir pan. Į jų pagrindinę bažnyčią įleidžiami tik geri jų tikintysys, o tokių susidaro apie trečdalis iš visų mormonų.

Mormonų religijos pagrindu yra šventraštis su visais jų šven-

Adv. W. Tarutis Chicagoje

Iš tolimo Bemidži (Minn.) miestuko atvyko į Chicago savo giminę aplankyti advokatas Whitney Tarutis. Ta proga jis užsuko ir į Naujienas, pasiūlydamas apie savo senus bičiulius ir pažįstamus, su kuriais jam teko bendrauti ir kartu veikti jaunystėje. Mat, p. Tarutis yra gimęs ir užaugęs Chicagoje, savo laiką garsiam Bridgeporte, kur jo tėvai turėjo biznį. Bridgeporte jis užaugo ir pasipažino su visais tuo laiku žymesniais lietuviais. Pats jis pasižymėjo vaidyboje bei dainavime. Gana dažnai dalyvaudamas statomose operetė, kaip "Student Prince" ir kitose.

Visai tad suprantama, kad jam pirmoje vietoje rūpėjo patirti, kaip gyvuoja "Pirmyn" ir "Birutės" chorai bei jų vadovai, ypač "Charlie" Stepovaničius. Liūdna jam buvo patirti, kad tie chorai, kurie pagyinti taip dar neseniai Chicago lietuvų gyvenime vaidino labai svarbų vaidmenį, jau yra pranykę. Jų buvusieji nariai yra išvažinėję, išsiblaškę ir beveik nieko nebesigirdi apie "Charlie", kuris savo laiką tiek daug pasidarbavo, vadovaudamas lietuvų chorams. Jo vadovaujamas "Pirmyn" choras buvo nuvykęs ir į Lietuvą ir ten sėkmingai koncertavo.

Kadangi Tarutis rengiasi dar kelias dienas praleisti Chicagoje, tai jis būtinai nori pasimatyti su Al Braziu bei kitais "anų dienų" dainininkais, su kuriais jam kartu teko vaidinti ir dainuoti operetėse.

Chicago Tarutis aplėdo prieš dvidešimt penkeris metus. Ir aplėdo sveikatos sumetimais. Antrojo pasaulinio karo metu jam teko tarnauti Amerikos armijoje. Buvo pasiųstas į Iraną, kur susirgo maliarija. Grįžęs iš tarnybos, jis vis dar kartkartėmis turėdavo priepuolius, kurie buvo maliarijos ligos pasekmės. Jis tada ir nutarė Chicago aplėsti ir apsigyventi šaltesniame klimato tikėdamas, kad nuo tų priepuolių jam pavyks atsikratyti. Tad ir išsikėlė gyventi į Bemidži, kuris yra Minnesotos valstijos šiaurėje, prie pat Kanados sienos. Jaučiasi paten-

kinas, nes nuo maliarijos pasekmių beveik visiškai atsipalaidavo.

Bemidži yra 14,000 gyventojų miestas. Turi Minnesotos universiteto skyrių (vadinasi, yra "college town"). Tarutis ten verčiasi advokata. Versitės advokata jis turi teisę keturiose valstijose: Minnesotoje, Illinois (kur jis ir pradėjo advokatauti), Indianoj ir North Dakotoj.

Prieš dvejus metus Kent kolegijai jam suteikė teisės daktaro laipsnį.

Beje, ir dabar adv. Tarutis veda svarbią bylą South Bend, Indianoje. Byla yra susijusi su žuvimu ten dviejų Bemidži gyventojų automobilio nelaimėje. — K.

Ligoninė kainuosianti 50 milijonų dolerių

Illinois universiteto medicinos centras planuoja netrukus statyti naują ligoninę, kuri kainuosianti \$50,000,000. Ligoninė galėsianti aprūpinti 500 ligoniu.

Bronzinis angeliukas laiko laiško dėžę. Jis stovi, kaip ir tinka, prie St. Marys klebonijos, Durand, Ill.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000 OR MORE, 2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

M. ŠILEIKIS

Garvė (eskižas)

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Užsieniui:	
metams	\$21.00
pusei metų	\$11.00
vienam mėnesiui	\$2.50
Naujienuose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Naujienuose eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Nesiaiskina, bet šmeižia

Vakar minėjome, kad Amerikoje suruošta Genocido paroda smarkiai įskaudino sovietų valdžios atstovus. Jie įpareigojo J. Paliukonį sušvelninti Genocido parodoje surinktų ir išdėstytų dokumentų blogą įspūdį. Jie įsakė jam pasiaiškinti dėl Rainių miškelyje, Pravienskiškėse, Panevėžyje ir kitose vietose padarytų žmogžudysčių. Vietoj pasiaiškinimo, Paliukonis šmeižia. Jis numoja ranka ant sovietų policijos ir vietos komunistų padarytų nusikaltimų prieš vietos ūkininkų vaikus, bet primena, kad netoli Rainių rasti palaikai 4,700 lavonų.

Rusai padarė didelę klaidą, įtraukdami J. Paliukonį į visą šį reikalą. Apie praeitį gali kalbėti tik tas žmogus, kuris ją gerai pažįsta. Paliukonis, besimdamas teisinti Rainiuose rusų padarytas žmogžudystes, turėjo būti gerai susipažinęs su oficialiai paskelbtais lietuvių ir rusų komunistų dokumentais. Jeigu tie dokumentai jam būtų žinomi, tai jis jokių būdu būtų nemaišęs Rainių miškelyje komunistų padarytas žmogžudystes pirmomis Sovietų Sąjungos ir Vokietijos karo dienomis su žmonių žudymu, padarytu Lietuvoje jau vokiečių okupacijos metu.

Rainių miškelyje buvo nužudytas mokytojas Antanas Dibisteris, broliai Petras ir Povilas Kavoliai (vienas ūkininkaitis, o antrasis gimnazistas), broliai Balsevičiai (taip pat vienas ūkininkaitis, o antras gimnazistas), Kretingos advokatas Petronaitis, Kulių valsčiaus notaras Kaveckas ir kiti. Paliukonis būtų gerai padaręs, jei būtų paskelbęs, kokiais sumetimais vietos ūkininkų vaikai buvo suimti ir nužudyti, kas juos tardė ir koks teismas juos nuteisė mirti tokia mirtimi. Visiems būtų įdomu patirti, kodėl antros rusų okupacijos metu buvo likviduoti ir trečias nužudytų Kavolių brolis, Mateušas Kavolis. Kartu buvo nužudyta ir jo žmona.

Paliukonis neaiškina priežasčių, nuvedusių komunistus prie žmogžudysčių, bet jis kalba apie nacių padarytas žudynes. Jis pasakoja, kad žmonės buvo žudomi Paneriuose, devintame Kauno forte, Alytuje, netoli Rainių ir kitur. Jis tvirtina, kad laisvame pasaulyje gyvenantieji lietuviai, Genocido parodos rengėjai, yra tie patys nacionalistai, ruošę tas didžiulias žmonių žudynes nacių okupuotoje Lietuvoje. Jis rašo:

"Toji juodašimčių išmonė (turi galvoje Genocido parodą) yra niekas kita, kaip nauja cirkinė ekvilibristika, kurios tikslas išbaltinti ir pateisinti

nacionalistų ir jų sėbrų hitlerininkų juodus ir kruvinus darbus." ("Vilnis", 1970 m. liepos 25 d. 2 psl.)

Jeigu J. Paliukonis būtų susipažinęs su pačių komunistų išleistais dokumentais, tai šitokių nepamatytų kaltinimų nerašytų. 1957 metais Vilniuje buvo išleistas "Pranešimas apie hitlerininkų grobikų nusikaltimus Lietuvos Tarybų Socialistinėje Respublikoje". Pranešimą brošiūros formoje išleido valstybinė leidykla, jos kainą 20 kapeikų. Jos redaktorium buvo V. Vidrinskaitė, o techniniu redaktorium buvo V. Markovas.

Pranešimą paruošė Ypatingoji Valstybinė Komisija karo meto nusikaltimams ištirti ir nustatyti. Ji buvo sudaryta karo eigoje, vos Raudonajai armijai nusiaubus Lietuvos teritoriją. Tame pačiame pranešime pasakyta, kad šią ypatingą komisiją sudarė: "TSRS Aukščiausios Tarybos deputatas Snieckus, Lietuvos TSR Liaudies Komisarų Tarybos pirmininkas M. Gedvilas, Lietuvos TSR Vidaus Reikalų Liaudies Komisaras T. Bartašiūnas, profesorius A. Purėnas, lietuvių istorikas J. Jurginis, dalyvaujant Ypatingosios Valstybinės Komisijos nariui V. S. Zurabovui". ("Pranešimas", Vilnius, 1957 3 psl.)

Ši ypatingoji komisija kelis mėnesius klausinėjo liudininkus, atkasinėjo kapus, tikrino gydytojų liudijimus, bibliotekas ir įvairius karo meto dokumentus. Komisijos nariai apklausinėjo kiekvieną žmogų, kuris matė žudynes ar girdėjo apie jas. Per komisijos narių rankas perėjo visi vokiečių karo vadovybės ir specialių Himmlerio vadovaujamų dalinių įsakymai žmonėms suimti, jiems vežti į Lietuvą ir įvairiose Lietuvos vietose juos žudyti.

Komunisto Snieckaus vadovaujama ypatingoji komisija, ištysusi visus karo meto nusikaltimus ir nustatiusi nusikaltėlius, paruošė ir paskelbė viešą savo darbų ir tyrinėjimų pranešimą. Jis buvo paskelbtas ne tik rusų komunistų spaudoje, bet jis buvo išleistas atskira brošiūra. Toje brošiūroje yra suminėti visi svarbesniųjų nusikaltėlių vardai ir pavardės. Paskelbti karo metu Lietuvoje veikusių vokiečių nacių vardai, kurie vienkū ar kitokiu būdu buvo prisidėję prie žmonių gabenimo į Lietuvą ir jų žudymo. Komisija pataria išvardintus asmenis suimti ir atiduoti juos teismui.

Visiems yra svarbus šis dalykas: tame sąraše nėra nei vieno lietuvių pavardės. Komisija tyrinėjo karo meto nusikaltėlius, paskelbė visų nusikaltėlių vardus ir pavardes, bet tame sąraše nėra lietuvių pavardžių. Komunistų sudarytoji komisija dėl Lietuvoje padarytų didžiųjų karo metu žudynių lietuvių nekaltino, tuo tarpu J. Paliukonis Amerikos komunistų spaudoje lietuvius kaltina. Kaltinamos medžiagos jis neturi, apkaltinti jis negali, bet jis šmeižia. Bešmeiždamas nekaltus žmones, jis vis dėlto negali pateisinti Genocido parodoje iškeltų rusų nusikaltimų, padarytų lietuvių tautai.

SUDBURY - NIKELIO KASYKLŲ SOSTINĖ

Pas Kanados mainierius

Caro laikais lietuviai, bėgdami nuo kariuomenės ir atsidūrę JAV, daugiausia pradėjo dirbti kasyklose ir skerdyklose, nes ten buvo lengviausia gauti darbą. Kasyklose prisirinkus daugiau lietuvių, buvo suorganizuotos įvairios draugijos, orkestrai, chorai ir kitokie vienetai, kurių palikimą ir dabar retkarčiais galime išgirsti plokštelėse. Po antrojo karo, Lietuvą užplūstant raudonajai bangai, daugelis pasitraukė į Vakarus, o iš ten, atsiradus galimybei, miško darbams persikėlė į Kanadą. Atidurbę nustatytą laiką, pasklidę po miestus, o dalis apsigyveno Sudbury mieste, kur pradėjo dirbti nikelio kasyklose.

Šiuo metu Sudbury yra apie 200 lietuvių. Turi susiorganizuotą lietuvių bendruomenę, lietuvišką mokyklą ir parapiją, priglaidusią prie katalikų bažnyčios. Kanados mainieriai nesutinka raudonajai bangai, daugelis pasitraukė į Vakarus, o iš ten, atsiradus galimybei, miško darbams persikėlė į Kanadą. Atidurbę nustatytą laiką, pasklidę po miestus, o dalis apsigyveno Sudbury mieste, kur pradėjo dirbti nikelio kasyklose.

Šiuo metu Sudbury yra apie 200 lietuvių. Turi susiorganizuotą lietuvių bendruomenę, lietuvišką mokyklą ir parapiją, priglaidusią prie katalikų bažnyčios. Kanados mainieriai nesutinka raudonajai bangai, daugelis pasitraukė į Vakarus, o iš ten, atsiradus galimybei, miško darbams persikėlė į Kanadą. Atidurbę nustatytą laiką, pasklidę po miestus, o dalis apsigyveno Sudbury mieste, kur pradėjo dirbti nikelio kasyklose.

Šiuo metu Sudbury yra apie 200 lietuvių. Turi susiorganizuotą lietuvių bendruomenę, lietuvišką mokyklą ir parapiją, priglaidusią prie katalikų bažnyčios. Kanados mainieriai nesutinka raudonajai bangai, daugelis pasitraukė į Vakarus, o iš ten, atsiradus galimybei, miško darbams persikėlė į Kanadą. Atidurbę nustatytą laiką, pasklidę po miestus, o dalis apsigyveno Sudbury mieste, kur pradėjo dirbti nikelio kasyklose.

Vasaros metu daug vaikų sužeidžiami eismo nelaimėse. Šiame paveiksle parodyta, kaip vaikai neturėtų važinėti dviračiais. Taisyklės juos mokina važiuoti vienoje eilėje, dešine puse ir, žinoma, nevaizuoti kojomis. Apskaičiuota, kad šiais metais mokyklose ar netoli jų bus sužeisti 85,000 vaikų, tarp namų ir mokyklos bus sužeisti dar 50,000. Iš viso apie 75,000 vaikų visam gyvenimui liks invalideis.

choro. Jie daugiausia laiko skiria medžioklei ir žuvinimui. Darbo sąlygomis nesiskundžia. Turi žymiai geresnes sąlygas negu anglių kasyklų mainieriai. Turi tobulesnius prengimus, nėra anglies dulkių ir yra nebologai aprūpinami. Paulaitis, Gabėnas ir kiti turi pasistatę gražius vasarnamius saloje. Dangulis suduriškų turi vasarnamius gražių upių pakrantėse, kur praleidžia vasaros savaitgalius meškeriodami ir kepdami žuvis.

Kaip ir visur, taip ir čia nebesidomima gėrimais bei keptais paršiuokais, todėl "išeina iš mados" subuvimai ir piknikai. Sudbury turi per 90,000 gyventojų ir yra nikelio kasyklų sostinė. Jo apylinkė 1968 m. buvo pagaminta 430 mil. svarų nikelio, kas sudaro 50% visos nikelio produkcijos. Be to, pagaminama 350 mil. svarų vario, nemažai geležies ir mažesnius kiekius kitų brangių metalų. Veikia didžiausia nikelio bendrovė INCO ir Falconbridge, kurios turi apylinkėje visą eilę kasyklų, liejyklų ir rafinerijų, kur dirba 23,000 darbininkų. Kaip pašalinis produktas, pagaminama didelis kiekis sieros rūgšties. Iškasama rūdis turi nikelio, vario, platinos, paladiumo, iridžio, rodiumo, rutenio, osmio, aukso, sidabro, geležies, kobalto ir kitų metalų. Vietoje išskiriama tik dalis metalų, kita žaliava siunčiama į Niagara ir Anglijon į specialias rafinerijas galutiniam apdirbimui.

Nikelis pramonėje yra labai plačiai naudojamas. Nikeliu padengtas metalas yra atsparus rūdijimui ir turi gražią išvaizdą. Bet daugiausia jis naudojamas mišinys su kitais metalais, nes jis pridoda jiems atsparumą šalčiui, karščiui ir rūgštims, kietumą ir daugelį kitų savybių, kurių kiti metalai neturi. Nikelis yra naudojamas daugiau kaip 3000 mišinių su kitais metalais. Naujodamas nuo adatos iki raketos. Keliosdešimt mylių nuo Sudbury jau gali pajusti juostą dūmų ir sieros kvapą, kurį vejas išnešioja po plačią apylinkę. Arčiau liejyklų kalnai pliki kaip ant mėnulio, nes nuo sieros dūjų išnyksta visa augmenija. Tačiau pačiame mieste medžiai žaliuoja. Apsauginimui miesto nuo oro užteršimo statomas aukščiausias pasaulyje kaminas. Jis bus 1,250 pėdų aukščio. Tokiame aukštyje vejas dūmus nuneš į kalnus.

Sudbury smarkiai augantis miestas, kuriame yra daugoraižiai, universitetas, ligoninės ir kiti nauji pastatai. Statyba nėra lengva, nes ji daugiausia vykdoma kalnuotose vietose ant kieto granito uolos, kurios nuvalymui sunaudojama dideli kiekiai dinamito. Štai prie gatvės iškaba "Pardavimui. Puiki vieta moteliui". Tuo tarpu ta "puiki vieta" yra ant 10-15 pėdų aukščio granito uolos. Kada pastato pastatus, sunku patikėti kad tai yra ta pati vieta. Kanadiečiai dideli meškeriojimo mėgėjai. Daug suvažiuoja į Kanadą ir amerikiečių. Beveik kiekvienas turi pagavęs ir išsimišęs didelę 30-80 svarų žuvį. Bet tai daugelio metų ir daugelio praleistų dienų meškeriojimo vaisius.

Kanados žuvis nėra per daug alkanos ir nėra linkusios kibti į kiekvieną sliaką. Jei perdaug įkyriai sukinėjį sliaką aplink nosį žuvis dėl šventos ramybės pasitraukia toliau. Meškeriojams tenka pergyventi ir didelį nusivylimą, kada išplaukus pasigaudyti mažesnės žuvies su

silpnaisiais įrankiais susigundę ir užsikabina didžiulę žuvį. Tada prasideda aitrus kovas, kuri tęsiasi valandą ar ilgiau. Jau, rodos, nusilpusi žuvis pritraukta prie laivėlio, bet ji, padariusi paskutinį pasipasipardymą, nu-traukia lyną ir pabėga.

Kanadiečiai nėra alkanai ir su smulkiais žuvytėmis nesiterloja, leidžia joms paaugti. Dažnai iš-tisas valandas praleidus ant vandens, tenka grįžti tuščiomis. Toks jau meškeriojotojų likimas. Jis pilnas pasitenkinimų ir nusivylimų. Ad. P-lis

Riaušininkai buvo atvykę iš kitur

Ryšium su įvykusiomis riaušėmis Grant Parko surengtame koncerte buvo areštuota 160 asmenų. Pasirodė, kad 40 iš areštuotųjų buvo atvykę iš kitur, net iš kitų valstijų. Matyti jie atvyko turėdami aiškų tikslą: būtent, sukelti riaušes.

Prezidentas RICHARD NIXON departamentui.

VLADAS CIVINSKAS

BRANGIEJI AKMENYS

54.

Iš fosilinių sakų, neturinčių jokių gintaro savybių, reikėtų paminėti tik tai gėdanti, ir labiausiai dėl to, kad jis, kaip ir gintaras, randamas toje pačioje Baltijos jūroje ir tuose pačiuose terciaro sluogsiuose. Už gintarą jis žymiai minkštesnis, Mohs skalė tik 1.5 — 2.0, ir tai lengva patirti, pabandžius jį nagu. Kaip ir gintaras, jis elektrizuojasi, bet neturi gintaro rūgščių ir todėl pakaitintas neduoda gintaro aromato. Taip pat jis labiau suaižėjęs, miešiasi labai žemoje 140 C. temperatūroje, jautrus visoms rūgštims, labai trapus, greit sproginėja gręžiant, sunkiai pasiduoda šlifui.

Gintaro imitacijų nėra daug. Dažniausiai iš jų sutinkamas stiklas, bet jis už gintarą ir sunkesnis, ir kietesnis, nesiduoda drožinėjamam, nesielektrizuoja, šaltesnis, pridėjus prie veido, ir todėl nesunkiai atpažįstamas. Kiek labiau į gintarą panašus celuloidas, iš kurio padirbtos gintaro imitacijos dažnai vadinamos "antikiniu gintaru". Bet celuloidas taip pat mažiau elektrizuojasi už gintarą, visi perėjimai iš skaidrumo ir debesuotumų labiau ryškūs, tarytum užbrėžti, trinant jis pakvimpa kamfaru, piamant peiliu, jis atspiauna skiedrelėmis, bet ne smulkiais drožlėmis, o taip pat neatsparus visoms rūgštims.

KORALAI

Koralai nuo seniausių laikų yra vieni iš mėgiamiausių brangiųjų akmenų Europoje, devimti karoliuose, apyrankėse, žieduose, medalionuose, kryželiuose ir kituose moterų papuošaluose. Populiarumu jie nenusileidžia ir granatui, o Lietuvoje jie kai kuriuose vietose geriau pažįstami ir už gintarą. Mūsų žadis — karoliai neabejotinai kilęs iš žodžio — koralai. Tuo atveju, kai reikia pasakyti, kad karoliai yra koraliniai, dar ir dabar daugelyje vietų sakoma, jog jie tikriniai.

Koralas nepriklauso jokiai mineralų grupei, ir tuo jis skiriasi nuo visų kitų brangiųjų akmenų. Jis yra organinės gamtos kūriny, mažučio jūros gyvūnų, vadinamų koraliniais polipais, produktas, ir šiuo atžvilgiu giminingas tik perlui.

Koralinių polipų yra daug rūšių, plačiai aptinkamų visuose šiltuose vandenyse, o ypač Ramiajame vandenyne ir Karibų jūroje. Šie mažučiai primityvūs gyviai reikalui esant, sugeba iš vandens išskirti kalcio karbonatą, primenantį kalkes, ir juo prisitvirtinę prie uolų ar šiaip kietesnių daiktų jūrų dugne, pasididinti savotiškus stiebinų graučius pavidalo "namelius" prie kurių prikišę jie gyvena, dauginasi ir miršta.

Šie koralinių polipų "nameliai" primena belapius krūmus, daugeliu šakų iš-einančius iš kelmo ir naujomis šakomis kylančius ir viršų, besiplečiančius į šonus,

o kartais nuo uolos besileidžiančius žemyn. Kadangi koraliniai polipai gyvena milžiniškomis kolonijomis, šie savotiški krūmai nukloja didžiulius jūros dugno plotus ir teikia apsaugą milijonams žuvų. Šiltesniuose ir patogesniuose vandenyse šie koraliniai krūmai, dauginamiesi ir lipdami vieni ant kitų, per tikstančius metų pavirsta pavojingais povandeniniais rifais ar iškyla gražiomis salomis.

Tik viena koralų rūšis, taip vadinama kilnusis koralas (corallium rubrum arba corallium nobile) yra ypatingai gražios išvaizdos, rožiniai rausvų, raudonų ar baltų spalvų, nuo priešistorinių laikų vartojamas papuošalams ir brangiesiems ornamentams. Plinijaus liudijimu, mūsų eros pradžioje perlai Italijoje ir Graikijoje buvo pigesni, negu koralai Indijoje.

Corallium rubrum polipai sugeba iš vandens išskirti ne tik kalcio karbonatą, bet ir magnio karbonatą ir šiek tiek geležies oksido, kas turi lemiančios reikšmės ne tik koralo spalvai, bet ir jo kokybei. Jie gyvena bemaž tik vienoje Viduržemio jūroje. Dėl kažkokių priežasčių vakarinėje Viduržemio jūros dalyje jų gausu, rytinėje labai reta. Visur jie gyvena palyginti nedidelėse gilumose ir mėgsta uolėtą jūros dugną, terasomis besileidžiantį į pietus, kartais į rytus ir vakarus, bet niekad į šiaurę. Geriausi koralai gaunami iš 30 — 50 metrų gilumos, bet Messinos sąsiauryje tokių yra ir 120 — 200 m. gelmėse. Kita vertus, yra vietų, kur koralai randa-

mi 3 — 10 m. seklumose, bet keliose vietose jie pasirinkę ir 250 — 300 m. gilumas. Didelių jūrų platybių koralai nemėgsta. Bemaž visos koralais turtingos vietos yra už 4 — 8 mylių nuo salų ar žemynų pakraščio.

Chemine sudėtimi corallium rubrum yra apie 85% kalcio karbonatas, 13% magnio karbonatas, 1% geležies oksidas ir 1% organinių medžiagų. Kalcio karbonatas yra kalcio formos. Kietumas — 4, lyginamasis svoris — 2.68. Tuo būdu jis priklauso prie minkščiausių brangiųjų akmenų; ir lengvai pasiduoda piauštomas peiliu. Jautrus visoms rūgštims, net mažiausiam lašeliui. Lengvai pasiduoda šlifui, bet dėl akmens aktyvumo blizgesį kartais tenka išgauti dirbtinomis priemonėmis. Neatsparus karščiui. Gręžiant koralę skylę, būtinas didelis atsargumas, kad nuo įkaitusio gręžtelio nesusprogtų akmuo.

Corallium rubrum polipai labai gyvybingi, ir jei tik nėra vandens, ir mitybos sąlygų pasikeitimo, jų kolonijos išsilaiko amžiais. Toskanijos pakraščiuose ir Neapolio įlankoje yra vietų, kurių koralai jau žinomi nuo Cezario ir Plinijaus laikų, nuolat žvejų niokojami, bet nesumenka. Kai kuriose vietose koralų žvejų nuniokoti plotai atsigauja per 8 metus, kitose tai trunka iki 30 metų, ypač jei jie yra gilesnėse vietose. Patys gyvybingiausi koraliniai plotai yra Alžirijos ir Tunisijos pakraščiuose. Koralai čia žvejojami labai sistemingai, į nuniokotas vietas sugrįž-

tant tik po 7 — 8 metų, ir tiek laiko pakanka joms visiškai atsigauti.

Geriausius ir gražiausius koralus randami Šiaurės Afrikos pakraščiuose, Alžirijos ir Tunisijos pakrantėse. Turtingiausios vietos yra tarp Ferro ir Bono iškyšulių, už 6 — 8 mylių nuo kranto ir 90 — 270 m. gilumoje, o taip pat atvyko pietiniu Tunisijos pakraščiu iki Bizertos. Koralai čia žvejojami jau daug šimtų metų, ir nėra žymių, kad jų būtų sumažėję. Koralai čia kitoki, negu visur kitur, išskyrus kai kurias vietas Ispanijos pakraščiuose. Iš pagrindinio kamieno jie auga ne kreivomis šakomis, bet tiesiais storokais stiebais, tarytum mažomis kolonomis. Spalva — šviesiai raudona, kokybė labai gera, šlifuojant nuostoliai labai maži.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBE

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-2229
Rezid. telefonai: WAilbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. S. BIEZIS
Telef. PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kasdien po pietų 1-3; vak. 7-8
Iškart antradieniais ir penktadieniais
trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį nuo 1-4 ir 7-9,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį, sekmadienį uždaryta.

DR. EDMUND E. CIARA
2707 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.,
antr., penkt., sekm., 10-12 val.
Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadieniais uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Pirma tik susitarus.
Valandos: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8,
antradienį, 2-4.

DR. ED. MARKUNAS
LIETUVIŠKAS OPTOMETRISTAS
4018 N. Lincoln Avenue
Chicago, Ill. 60618 Tel. 525-0952
Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, penktadienį, nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradienį, ketvirtadienį,
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o sekmadienį,
trečiadienį uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PULSŲ IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val. antradienį, nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį 8-12 val. vak. Sėkmadieniais
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
Jei neatliepia, tai telefonai: GI 8-6185

ISPŪDŽIAI IŠ KELIONĖS PO EUROPA

(Tęsinys)
ATSISVEIKINIMAS
SU ISPANIJA

Pabuvę keletą dienų Madride, su juo tiek susigvenome, kad net gaila buvo jį palikti, nes daug kas dar nesupėta apžiūrėti. Mažiausiai lankėme bažnyčias, kurių čia yra nesuskaitoma daugybė. Sako, kad tik per paskutiniuosius šešius metus buvo pastatyta 60 bažnyčių, kai tuo tarpu tik tiek jų visų Vakarų Europoje tebuvo pastatyta. Sąžiningai tik lankėme esančią netoli viešbučio naujai pastatytą Sv. Pranciškaus bažnyčią, kurioje kas rytą turėjome pamaldas. Kitų nelankėme, nes jos čia nėra tiek žymios, kaip kitose vietose, o svarbiausia laiko stoka.

Pasistiprinę pusryčiais, birželio 27 dienos rytą išvažiuojame gerokai papildę žiniomis savo turistinį bagažą, nes jau beveik pusę Pirenejų pusiasalio pervažiavome. Gamtos vaizdai, su mažomis išimtimis, beveik tokie pat. Teko matyti keletą čigonų taborų, kurie gamtos prieglobstyje džiaugiasi laisvu gyvenimu. Tai nerūpestingai romantiškas gyvenimas, kurį kartais mėgsta aprašyti rašytojai ir poetai. Mes irgi lyg moderniški "čigonai"

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai: Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val. 9-4 ir 6-8. Sėkmadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

MOVING
Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KADNA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WAilbrook 5-8063

GRADINSKAS
ORO VESINTUVŲ
SIANDIE
PIRKSI, GAUSI IR VESINSIES
TAD, NIEKO NEBELAUK
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS
RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Sėkmadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

ŠIA VASARĄ TRYS
EKSKURSIJOS
I LIETUVĄ
Gegužės 28, liepos 14 ir rugpjūčio 31
Kiekviena kelionė tęsis 21 diena. Vietų skaičius ribotas. Registravimasis tuojau. Išrūpiname leidimą ilgesnį laiką pabūti Lietuvoje. Paruošiam dokumentus atsikviesi gimines i Ameriką.
Kreipkitės i
WALTER RASK - RASCIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

J. TIJONAS
Išleisime pilnu greičiu, nes kelias puikus, kartais trumpam laikui sustodami prie tankesnio miškelio pasivaikščioti... Ir taip čigonų nuotaikos pagautiems, visai neprailgo šis kelionės tarpsnis. Net nustebo, kai palydovas pranešė, kad prie Zaragozo miesto ir čia bus paskutinė nakvynė Ispanijoje.

Valio, vieni nudžiugo, kad kaskart artėjame prie tolimo kelionės tikslo — Romos, kiti džiugiasi būsimu poilsiu gerame viešbutyje, o likusieji lyg apgailėstieji gražios, švėtinčios ir įdomios Ispanijos su jos širdį ir kūną gaivinančiu vynu. Ir tas viskas turės likti tik maloniame atsiminime.

Beaudžiant tokias mintis, autobusiui pradėjus riedėti miesto gatvėmis, teko jas nutraukti ir pasijudauti paskutiniu didesniu Ispanijos miestu. Pasisukinėjęs kairėn ir dešinėn, platesnėmis ir siauresnėmis gatvėmis autobusas sustojo prie gražaus viešbučio. Visi skriste išskridome iš autobuso ir sugužėjome i viešbučio vestibulį, kur išdalino raktus paskiriems kambariams. Viskas tvarkingai ir greitai, nes patyrimo vadovai jau įgavo ir net daugumos pavarės žino.

Kuriems dar truko žinių turistiniame bagažui ir kas numatė papildyti pigesne kaina suvenyrų krepšį, pasileido po miestą savais keliais. Pastebėjome, kad šiuo atveju nereikia nei vadovų, nei jokių palydovų. Mat, vieni prisiminė buvusį vaizdinišką patyrimą, o kiti greitai iš jų pramoko. Čia jau gabumais niekas negali nusiskusti, ypač levo giminės atstovės. Be to, reikia išleisti pesetas, nes kitur nebenaudingos.

Toliau vakarienė, poilsis ir rytas su numatyta programa. Pamaldos gražioje bazilikoje, kurias laikė vyšk. V. Brizgas su šešių kunigų asistu: Borevičium, Kireiliu, Santaru, Auguliu, Mikolaičiu ir Sapliu. Mūsų dideliame pasitenkinimui, viskas buvo atlikta lietuvių kalba, kas prisidėjo prie giliai nuosirdžios maldos Dievo garbei ir mūsų visų naudai.

Tenka pastebėti, kad maldos giedamos gražios lietuviškos giesmės padaro gylį įspūdį šventintaučiams. Kad ir ši kartą vietos klebonas pirmą kartą matydamas taip gražią kalbą laikomas pamaldas ir toki giedojimą, viešai išsakyklos pasidžiaugė, pagyrė ir paminėjo kas esame bei mūsų kelionės tikslą. Tik mūsų dvasiškai, su maža išimtimi, visų prašomi ir net verčiami, lyg kokią malonę darydami, laiko šv. Mišias lietuvių kalba be jokios jai meilės, jasdami lyg nusikalsdami šventintaučiams. Jei pasiimta pareiga lietuviškas avelas ganyti, tai reikia lietuvių kalba jas ir ganyti, nes kitaip jos visos išbėgios į šalis. Tą matydamas ir supraddamas, Vatikano susirinkimas pavedė taip daryti, bet nežinia kodėl to nepaisoma.

Patyrę tokius gražius ir širdį kutenančius išpūdžius, patys pusryčiai buvo sotesni ir garesni. Kūnu ir dvasia sustiprėję, pasileidome Pirenejų kalnų pusėn, kur kelias nežymiai pradeda kilti aukštn. Vietomis žemės vaizdas primena Arizonos dykumą, bet jų nedaudu ir sutikti žali miškeliai kalnynų atšlaitėse, pievos bei pasėlių plotai žvelgiančiųjų aki maloniai nuteikia. Miesteliai ir gyvenvietės, — tai tikras originalas matytų nupieštų paveikslų. Jie savotiškai gražūs, bet dar gražesnis vaizdas matant tikrovėje. Namai tikriau sakant nameliai, — akmens ir molio, rudos spalvos, priglaus-

ti prie kalvų atšlaitių ir suglausti vienas su kitu, rodos, kad žemės Ispanijoje mažai būtų. Neištaiko jokios simetrijos bei paprasčiausio gyvenvietės reikalingo plano. Stogai dengti čerpėmis įvairių formų ir spalvų, o langai ir durys be jokių pretenzijų sudaro reikiamą namų puošmeną. Šis apibūdinimas liečia, be mažos išimties, kalnynų srities esančias gyvenvietes.

Jau įkorpėm i Pirenejų didingus kalnus. Kalnų męgėjams malonus atodūsis, gi lygumų padarėllams per nugarą nubėgą siurpuliai ir to pasekmė — viena jūna keleivė, lyg per jūrą važiuodama, suserga. Čia jau ne juokai, tuojau visas "taboras" sustabdomas, nes ko gero dar gali visi senieji iškristi, tai ir būtų visoms kelionėms galas. Bet nėra to blogo, kad neišeitų i gerą. Tuojau esantieji daktarai parodė visą savo mediciniškąjį sugebėjimą ir to dėka "karantinas" buvo nuimtas, žinoma, ligoniu pradėjus rodyti gyvybės ženklus. Pavalgę Ordoso miestelyje šokių tokių pietus, pasileidome toliau. Na, o įgavus telepatijos keliu imunitetą, jokių ligų daugiau nepasirėškė.

Patys kalnai, kurių aukščiausias 11,170 pėdų, turi bendrą panašumą visiems kalnams: Clorados, Alpių, Apenynų, Kaukazo ir kitų Pirenejų kalnai skiriasi nuo Colorado Rocky tuo, kad daugiau apaugę medžiais, dideliais slėniais, kurie darbščy rankų dėka pavirsti naudinga žeme ūkio reikams. Kalnų keliai eina atšlaitėmis, dabar kiek galint pritaikinti auto mašinoms, bet vis dėlto siauri ir keliautojams sudaro nemalonų nervų papildinimą. Iškilus taip aukštai, kad išlipus gali net sniegu pasisvaityti. Jaučiasi didelis temperatūros skirtumas ir oras nepaprastai tyras bei lengvas kvėpuoti. Gražu, kai važiuojant viršuje ir apačioje matai tarpukalnėse didelius kiekus

balutėlio sniego. Čia tik auga šalto oro nebijantieji skurdūs augalėliai bei varginga žolė. Busas važiuoja palengva. Nors langai ja seniai uždaryti, bet moterys pradeda megztukus užsivilkti. Turint galvoje, kad prieš pusvalandį vargino šiluma ir mieliai kitiems ją būtų atidavusios, o dabar neatsisakytų priimti įgrisusią šilumą atgal. Tai būdinga nekantriam gamtos padarui žmogui: ką turi, neįvertina, o netekęs brangina. Gerai, kad ta permaininga neilgai truko ir po pusvalandžio vėl leidomės žemyn, bei pajutome mums įprastą temperatūrą. Pasirodo, platus tie Pirenejų kalnai, važiuojam, važiuojam ir galo nematyti. Visus intriguoja toji Ispanijos ir Prancūzijos siena, kur ji čia galėtų būti tuose kalnuose, o gal mums tai atrodo, nes dažnai pats kelias keletą kartų sukasi ir sukasi apie tą patį kalną. Niekas nepadarysi, — per kalną neperšoksi, tai iš senovės laikų surasti ir arčiausiam pervažiavimui išbandyti keliai. Sako, kad tais keliais yra žygiavusi romėnų, arabų, prancūzų ir kitos anų laikų galybės. Jų vadai mokojo ir žinojo keliu ir, sako, kad buvę daug gabesni ir drąsesni nei šių dienų generolai...

(Bus daugiau)

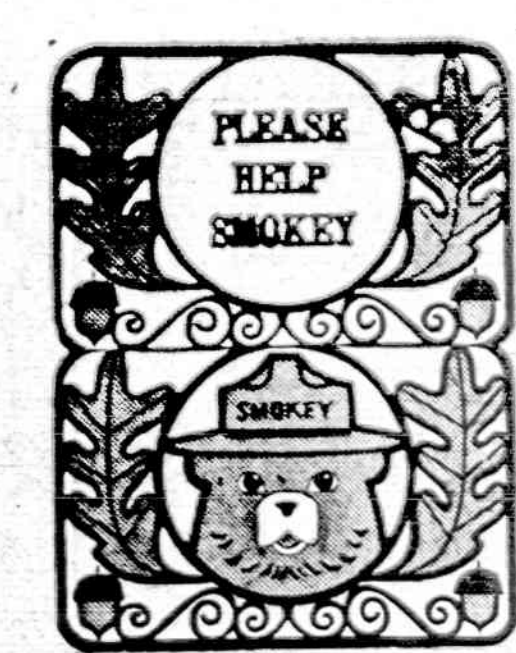
"NAUJENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIŲ ŽINO, KAD "NAUJENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIAS RASTUS.

PRANEŠIMAI

— Žemaičių Kultūros Klubo komisija ir valdyba rengia vasarinį pasilinksminimą — pikniką rugpjūčio 2 d., 12 val. po pietų, buvusiam Liepos sod. Veiks bufetas ir muzika šokiams. Visi nariai ir svečiai maloniai kviečiami dalyvauti. — Komisija

A. A.
HELEN WOIDAT
pagal tėvus GRAMONT
gyveno 3323 So. Emerald Ave.
Mirė staigiai 1970 m. liepos 29 d. Gimė Lietuvoje, Kauno apskr. Amerikoje išgyveno 44 metus.
Paliko nuliūdę: vyras Frank, sūnus Richard, marti Ruth, sūnus Frank, Jr., marti Marilyn, 7 anūkai, brolis John Gramont, kiti gimines, draugai ir pažistami.
Priklausė Chicago Lietuvių Moterų Klubui ir Sv. Jurgio parapijai, Kl. Kunas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 S. Western Ave.
Sėkmadienį, rugpjūčio 1 dieną 8:15 val. ryto bus lydimas iš koplyčios i Sv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Helen Woidat gimines, draugai ir pažistami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Vyras, Sūnus, Marčios, Anūkai, Brolis ir gimines.
Laidotuvių Direktorai Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600.

A. A.
ANTON STALUN — STALIŪNAS
Gyveno 4749 So. Rockwell Street
Mirė 1970 m. liepos 28 d., 10:20 val. vakaro, sulaukęs 76 metų amžiaus. Gimė Lietuvoje, Biržų parapijoje.
Amerikoje išgyveno 56 metus.
Paliko nuliūdę: žmona Stephanie, pagal tėvus Staponkus, sūnus George, jo žmona Dorothy, 4 anūkai: George, Jr., Gerald, Judith ir Thomas, 2 seserys: Valeria Gerdauskas ir Alvera Kadsel, jos vyras Anthony, kiti gimines, draugai ir pažistami.
A. A. Anton Stalun buvo tėvas mirusių sūnų Anton, Jr. ir Walter. Kūnas bus pašarvotas šiandien 4 val. po pietų Eudeikio koplyčioje, 4330 So. California Ave.
Sėkmadienį, rugpjūčio 1 dieną 9:45 val. ryto bus lydimas iš koplyčios ir laidojamas Lietuvių Tautinėse kapinėse.
Visi a. a. Anton Stalun gimines, draugai ir pažistami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Anūkai, Seserys ir Gimines.
Laidotuvių Direktorius Gaidas - Daimid. Tel. LA 3-0440.

GĖLININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandose gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220
GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAJONOME VISTA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijų
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
★ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTŲ DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1007

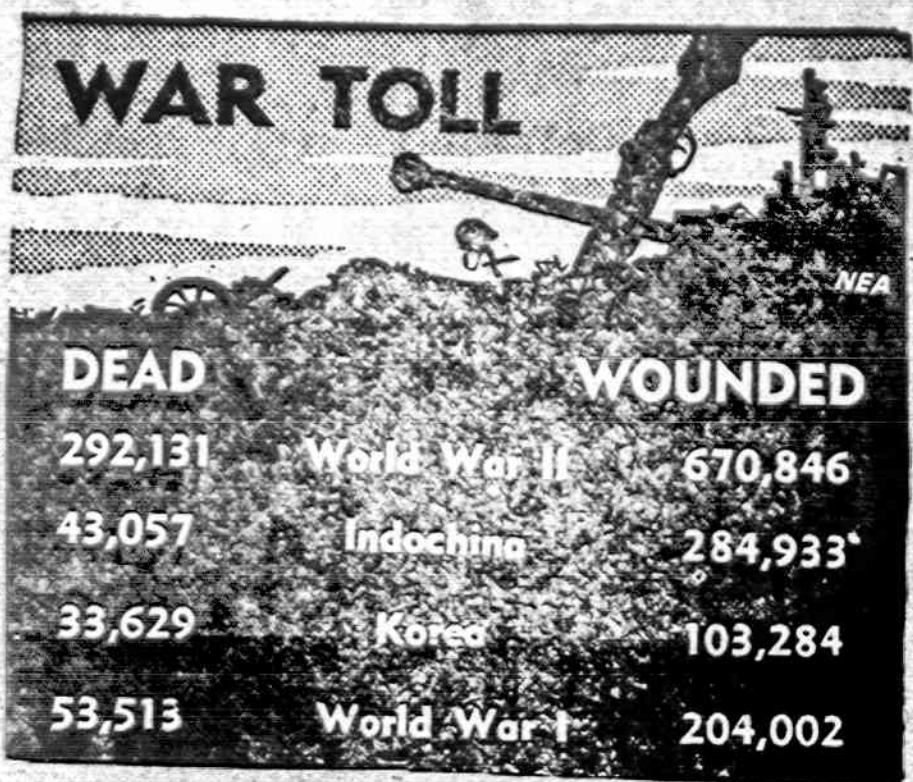
STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIEŅOSE
5 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — FRIDAY, JULY 31, 1970

Statistika rodo, kiek amerikiečių žuvo keturiuose karuose ir kiek buvo sužeisti.

PALAIDOJO MARY CAHN

Trečiadienį, liepos 29 d. Lietuvių Tautinėse kapinėse buvo palaidota apie 80 metų sulaukusi ir ilgokai sirgulavusi Marijona Cahn, buvusi Valantienė.

Velionė buvo ištėkėjusi už Emilijos Mališauskaitės Milevienės pusbrolį J. Valento. Jiedu išsiskyrė, kai jis nutarė išvažiuoti į Lietuvą, o ji nenorėjo ten važiuoti. Ji buvo ištėkėjusi už Cahn, bet ir su juo išsiskyrė.

Ji buvo veikli SLA narė, priklausė 134-tai moterų kuopai. Prieš penkiasdešimt metų vienerius metus ji buvo SLA 134-tos moterų kuopos pirmininkė. Su pertraukomis ji skaitydavo Naujienas, kad žinotų kas darosi lietuvių visuomeniniame gyvenime.

Mary Cahn kurį laiką gyveno Chicago šiaurėje, o paskutiniui metu, buvo lietuvių senelių prieglaudoje. Ligai paspaudus, ji buvo išvežta į Šv. Kryžiaus ligoninę, kurioje praėitą

♦ Kas nori, nors trumpam, pabėgti iš didmiesčio ir surasti ramaus ir gaivinančio poilsio, tas nepravažiuos pro Tomkų vasarvietę, kuri yra ant pat Atlanto vandenyno ir turi visas sąlygas, apie kurias kiekvienas didmiesčio žmogus per ilgus metus svajoja.

Dėl smulkesnių informacijų rašykite: V. Tomkus, 700 Ocean Dr. Juno Beach, North Palm, Fla. 33403 arba skambinkite tel. 305-844-3388. Kelias A1A (Pr)

SIUNTINIAI I LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(Licensed by VNESHPOSXTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Ivairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai sertifikatai.
Vedėjas E. ZUKAUSKAS

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5% Passbooks
5% Investment bonus plan
\$1,000 minimum
Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Muziko Strolis atsiminimai

Jau galima įsigyti muziko Juozo Strolis knygą

LIETUVOS VYČIO PĖDSAKAIS.

176 puslapiai. yra fotografijų, minkšti viršeliai. Kaina \$2.00. Tai geriausioji sodrių pasiskaitymų knyga.

Knygą galima gauti Naujienų Administracijoje arba pasiunčiant Money Orderį arba čekį tokiu adresu.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

linksma programa.

Šeštadienio vakare viešbučio salėje bus balius su dviem orkestrais. Tinka ilgos arba trumpos suknelės. Susisiekti su Vincu Samoška 521-4558. Seimas bus baigiamas iškilminiu banketu. Susisiekti su Andy arba Dolores Yuknis 323-1198. Visus seimo reikalus tvarko Algis Brazis. Jo telefonas 598-6193. Visi Vyčių seimo nariai ir svečiai bus mandagiai priimti ir gražiai aptarnauti.
E. A. Laurin

TRUMPAI

— Irenos Smieliauskienės vadovaujama tautinių šokėjų grupė "Grandis" dalyvavo Wisconsin Lietuvių Dienos iškilnėse ir liepos 28 d. šoko Chicago Family Fair festivalio Lietuvių Dienos programoje.

— Aušros Gyltės ir Dr. Karikos sutuoktuvės įvykis šį sekmadienį Marquette Parko parapijos bažnyčioje.

— Linda Jankauskaitė, Alzona Radaševičiūtė, Jolanta Rastaičiūtė, Kristina Žebrauskaitė, C. Rymas, Joseph Zakas, Illinois universiteto Urbanoje studentai, yra atžymėti Dekano garbės sąrašuose.

— Tomas Shimkus ir Tony Gudauskas dalyvauja Marquette Parko apylinkės beisbolo komandoje ir yra minimi kaip geri žaidėjai.

— Lucy Andris ir Diana Venckus yra Illinois valst. universiteto, Bloomington, Ill., Dekano garbės sąrašuose.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Pasmerkė riaušinius

Meras Daley griežtai pasmerkė neprotiškas ir nepateisinamas riaušius įvykusias Grant Parke surengtame koncerte. Riaušių metu nukentėjo 128 policininkai. Nukentėjo jie nuo akmenų ir butelių, kurie į juos buvo metami. Buvo numatyta surengti dar penki tokie koncertai, bet jie atšaukti.

Riaušių metu policija laikėsi labai pavyzdgingai. Ir didžiausios jos kritikai negali jai prikišti brutalumą.

Padegė bažnyčią

Ketvirtadienio naktį buvo padegta Woodlawn Mennonite bažnyčia (1143 E. 46 St.), kuri vadovauja dviasiškis Curtis E. Burrell.

Beveik nėra abejonės, kad tai paanglių gaujos darbas. Mat, Burrell paskelbė tai gaujai kovą ir stengiasi suorganizuoti vietos gyventojus, kad jie apsisvalytų nuo gaujos, kuri tiesiog terorizuoja apylinkės gyventojus.

Burrell yra negrų dvasininkas. Apylinkės gyventojų dauguma taip pat yra negrai.

250 milijonų dolerių projektas

Sears, Roebuck & Co., Marshall Field bendrovė ir Aetna Life & Casualty bendrovės padalinys netrukus Hawthorn — Melody farmoje padarys pradžią naujam miestui. Bus statomos didžiulės krautuvės ir namai. Numatoma, kad nauja mieste galės apsigyventi apie aštuoniolika tūkstančių gyventojų. Jo atstumas nuo Chicago vidurnakties bus apie 30 mylių. Tas projektas kainuos apie 250 milijonų dolerių.

SKAITYK IR KITAM PATARK

SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

JOB SECURITY

\$1.00 \$1.00 \$1.00 \$1.00 \$1.00
Full time position for qualified man in the Franklin Park area as

SECURITY GUARDS

Security guards are always working so let the William J. Burns International Detective Agency train you at full pay. We require you to be 21 years of age. Bondable and furnish your own transportation. Place your application and we will explain the unlimited promotional OPPORTUNITIES AND OTHER BENEFITS AVAILABLE.

APPLY DAILY AT

9500 W. BELMONT
Franklin Park, Ill.

THE W. J. BURNS INTERNATIONAL DETECTIVE AGENCY

An equal opportunity employer

METAL FAB LAYOUT

\$3.43 to \$4.17

SHEAR OPERATORS

\$2.57 to \$3.27

PRESS BRAKE HELPERS

\$2.62 to \$3.27

HELPERS

\$2.62 to \$3.61

Liberal company benefits. Overtime.

SMECO INDUSTRIES

4800 SO. HOYNE AVE.
CHICAGO, ILL.

Interview 8:00 A.M. - 11:00 A.M.

Immediate Opening
EXPERIENCED MIG WELDER
Steady work. Good starting salary.
Apply
THYBAR CORPORATION
913 So. Kay, Addison, Ill.
Phone 543-5300

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

PARDUODAMAS GARAZAS, vartotas mašinoms taisyti kampiniame 37-tos gatvės sklype. Žemi taksai. Ikaainotas \$25,000.
Tel.: 484-6109

FARMS FOR SALE Ūkiai Pardavimui

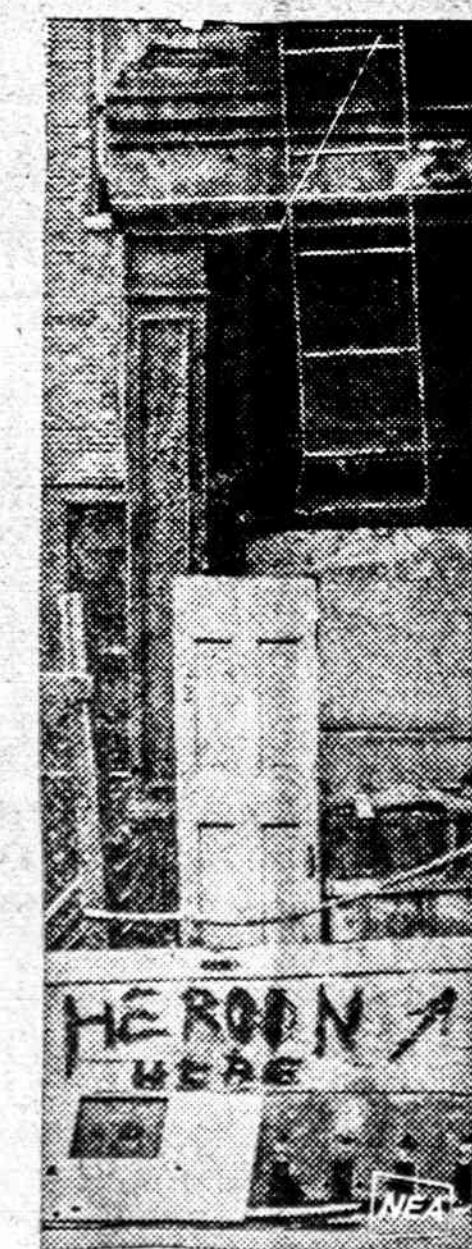
700 AKRU, MODERNOS NAMAI, 7 šuliniai ir vienas šulinys laukui laistymui. Pinta tvora. WILLIAM F. CARLIN, CLEAR LAKE, MINN. 55319

Užtiko ginklų arsenalą

Ant Illinois Central geležinkelio bėgių buvo surastas sumaišytas Babbunde X Omowale kūnas. Iš pradžių manyta, kad jį traukiny suvažinėjo. Bet kai buvo padaryta krata jo bute (1640 W. 79th), tai ten užtiktas tikras ginklų arsenalas bei visa reikalinga medžiaga bomboms pasidaryti.

Policija tad mano, kad Omowale buvo ne traukinio suvažinėtas, bėtsudraskytas bombos, kuri sprogo jam nešant.

Omowale buvo žymus Juodųjų panterų partijos pareigūnas.

Narkotikų vartojimas Amerikoje jau siekia krizės apimtį. Paveiktas matomas New York Bowers rajono vaizdas. Ant sienos su strelė nurodyta: "Heroinas — čia".

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

TYPIST — CLERK

Nationally prominent Printing Company, located on West-Side Industrial area, has openings for GOOD TYPIST with aptitude for figures and ability to converse with suppliers. Job offers training good starting salary, plus excellent fringe benefits, including 4 weeks vacation after one calendar year of service.

For appointment call Personnel Department
ELCO GRAVURE
Division of Publications Corp.
2436 West 15th St.
HA 1-2929

REIKALINGA MOTERIS

bendrai namų ruošai 2 dienas savaitėje Skokie priemiestio Seimoje. Geras susisiekimas, geras atlyginimas.
Tel. 674-2252

CLERK — TYPIST

Interesting position open immediately. Congenial Skokie office. Car advisable. 5 day week — permanent — good salary. Telephone Mr. Moran, 274-0400.

LIVE IN HOUSEKEEPER — COOK
5 day week. Own lovely room, Bath, and TV, 3 children — 16, 14, 9. Good salary and home for right person. Must speak English.
251-3210.

TYPIST — NORTH SIDE

Varied Duties. Salary open. Small, modern office. Full benefits.
SILVECO PRODUCTS, INC.
489-0130.

MAIDS

FULL OR PART TIME.
STEADY YEAR ROUND WORK.

ROOM INSPECTRESS

MIDDLE AGE.
EXPERIENCE.
Salary open. Full time steady job.

RAMADA INN

3939 N. MANNHEIM RD.
SCHILLER PARK Tel. 678-4800

STATISTICAL TYPIST — \$650 a top loop firm's comptroller wants a gal who will be doing other things besides typing company Financial statements. Profit-sharing plus all benefits, 9-5 and no tax season.
CAREER COUNSELLORS,
333 No. Michigan 346-1744.
1051 No. Rush 943-6210
Employment Agency

COMPUTER OPERATOR
Key punch experience or 30 W. P. M. typing, bookkeeping. Hours: Afternoon and nights. Full or part time. High starting salary and paid benefits. Call Mr. Jansinsky or Mr. Einhorn. 824-3189.

DESPLAINES MOLDING

1415 Redecker Rd., Desplaines, Ill.

IMMEDIATE OPENINGS

MAIDS

HOURS FROM NOON TO 8 P. M.
Steady work. Salary open. Bondable. Transportation furnished if needed.

RAMADA INN

3939 N. MANNHEIM RD.
SCHILLER PARK
Tel. 678-4800

GIRL FRIDAY

One girl office. Pleasant working conditions. Light typing. Only interested in girl who basically wishes to own her own business. She will run everything.
436-6970

EXPERIENCED BOOKKEEPER

Shorthand and general office worker. 5 day week. Good salary. Good transportation.
CALL 626-1310

BOOKKEEPER — TYPIST

Small office. Must be experienced. 35 hour week. Good starting salary and benefits.
CALL
254-4820 Ext. 4

HELP WANTED — MALE/FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

TYPIST — Male or female for traffic dept. office. Traffic exp. not necessary but helpful. Typing is a must. Very good working conditions.
BERKSHIRE FOODS
4600 So. Packers.

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir Įrenginiai

PARDUODAMI
IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
10% iki 50% nuolaida. Galima pirkti išimtis ir išimtinai. Aptarnauja lietuvių.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Nar. al, Zemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIO PIRKIMAS — PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKEŠCIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PARDUODAMAS ir žiemos metu gyventi tinkamas 6 kambarių namas lietuvių apylinkėje. Sklypas 150x170 pėdų ir aptvertas geležine tvora. Kaina \$9,800. 16069 Center Ave., Union Pier, Michigan.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

IR KITUS KRASTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Acher, Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-5980

APDRAUDŲ AGENTŪRA:

namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange įstaigos)

Pigūs automobilių draudimai.

HOME INSURANCE

Call: Frank Zepolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

DAŽAU NAMUS

IŠ VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus.

Pilna apdrauda.

I. RUDIS Tel. CL 4-1050

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas

2446 WEST 69th STREET

Tel.: REPUBLIC 7-1941

JUOZAS (JOE) JURAITIS

Nebrangiai ir greitai taiso Volkswagenus, Volvos, Mercedes, Porschus ir kitas užs. ir vietines gamybos mašinas. Elektroninis tikrinimas, patyrę mechanikai, vilkikas.

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd St.

Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

VYTAUTAS ZUKAUSKAS

2608 West 69th Street

Chicago, Illinois 60629

WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobiliniai, šaldytuvai, maistas, pinigai.

MŪRO BUNGALOW, 6 kamb., įrengtas sklypas, 60-ta ir Francisco. 1 1/2 AUKŠTO, 6 ir 5 kamb., modernūs butai, modernios virtuvės ir vonios, įrengtas sklypas, prie pat Marijaukšt, mokyklos.

NAMAS IR ZAVERNA ramioje, be pelningoje Brighton Pk. vietoje. 4 PO 4 MURINIS. Centralinis šildymas, garazas, geros pajamos. Geri vieta, Prignton Parke.

2 PO 4 MURINIS tik 19,900 dol.

ŠIMAITIS REALTY

NOTARY PUBLIC, INCOME TAX, INSURANCE

2737 W. 43rd STREET

CL 4-2390

SAVININKAS PARDUODA

apynauji mūrinį 2-ju aukštu namą Gage Parke. 2 po 5 kamb. ir 3 p. nat. įrengti kamb. su vonia rūsy. Ap sauga nuo potvynių, kilimai ir kt. Del apšvietimo, skambinti 737-4301

6 KAMBARIŲ NAMAS 30 pėdų sklype, žemi taksai, netoli mokyklos ir bažnyčios. Kaina \$16,000. Platesnės informacijos telefonuokite 484-6105

NORRIDGE APYL. 3 mieg. mūr. ranch 15 m. su dvigubu garažu. Visi patogumai, įrengtas rūsys, oro vėsinimas. Savininkas, 456-9220.

8 BUTŲ NAMAS prie 66-tos ir California Ave. 2 po 5 ir 6 po 3 1/2 kamb. ranch 15 m. su dvigubu garažu. Visi patogumai, įrengtas rūsys, oro vėsinimas. Savininkas, 456-9220.

PARDUODU naują 8 butų namą Marquette Parke. \$14,200 pajamų. Laisvas butas. HE 4-2323.

SAVININKAS PARDUODA 2 miegamų apkalta namą su baldais ir dideliu sklypu šale namo, \$18,900. 1033 McCarthy Rd., Lemont, Ill.

PERKAME, PARDUODAME, MAIŲ NOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą apdraudą, veiklia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS

2658 WEST 59th STREET

PROSPECT 8-5454

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Zukauskas

HEATING & SHEET METAL

4444 So. Western Ave.,

CHICAGO, ILL. 60609

</